Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 5 февраль 1974 йил, сешанба ◆ № 30 (15.810). ◆ Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ВЦСПС ВА ВЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

1973 ЙИЛ ХАЛҚ ХЎЖАЛИК ПЛАНИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРИШ УЧУН САНОАТ, ҚУРИЛИШ ВА ТРАНСПОРТ ХОДИМЛАРИНИНГ БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ ЯКУНЛАРИ БЎЙИЧА ЎЗБЕКИСТОН ССРГА КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ВЦСПС ВА ВЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ҚИЗИЛ БАЙРОҒИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, Бутуниттифоқ касаба союзлари марказий Совети ва ВЛКСМ Марказий Комитети қарор қиладилар:

Ўзбекистон ССР 1973 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш юзасидан саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби деб топилсин ҳамда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғи билан мукофотлансин.

СОВЕТ—КУБА ДЎСТЛИГИ АБАДИЙ!

Совет — Куба декларациясининг имзоланиши. А. Пахомов фотоси, («ПРАВДА»дан).

СОВЕТ—КУБА ДЕКЛАРАЦИЯСИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси Революцион ҳукуматининг Бош министри Фидель Кастро Руснинг таклифига биноан 1974 йил 28 январдан 3 февралга қадар расмий дўстона визит билан Кубада бўлди.

Латин Америкасида социализм қураётган биринчи мамлакатга КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг биринчи визити кубалик ўртоқларнинг революцион ғайратини ва ўртоқларча бирдамликни жонли равишда намоён қилишларига сабаб бўлди. Совет—Куба дўстлигини ривожлантиришда янги муҳим босқични бошлаб берди. СССР билан Кубани бирлаштириб турган бузилмас бирлик ва ўртоқларча бирдамлик мана шу кунларда ўзининг янги, ёрқин ифодасини топди, улар ўртасида қардошларча ҳамкорликни янада чуқурлаштириш йўллари белгилаб олинди. Ҳар иккала мамлакатнинг ички ривожлантириш тажрибаларини ўртоқлашиш фойдали ва қимматли бўлди. Совет Иттифоқи ва Куба раҳбарлари жаҳондаги ҳозирги аҳволга ҳамда социалистик давлатлар ташқи сиёсатининг вазифаларига, давлатлар ва халқларнинг озодлигини, мустақиллигини ва суверен ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, тинчлик ва халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш сиёсатига нисбатан ўзларининг қарашларида тўла бирлик мавжудлигини айтдилар.

СОЦИАЛИЗМ ВА КОММУНИЗМ ЙЎЛИДА ДАДИЛ ҚАДАМ ТАШЛАБ

Куба Коммунистик партияси Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ва бутун совет халқининг КПСС XXIV съезди қарорларини бажариш йўлидаги бунёдкорлик фаолиятининг тарихий аҳамиятини юксак қадрлайди.

Беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йили муваффақиятли тугалланганлиги Совет экономикасини — ривожланган социализм экономикасини янги марраларга олиб чиқди. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш юзасидан, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигидан далолат берувчи энг муҳим кўрсаткич бўлган меҳнат унумдорлигини ўстириш юзасидан 1973 йил учун белгиланган план топшириқлари ошириб бажарилди. Мамлакатда янги йирик саноат комплекслари барпо қилинди, табиий бойликларнинг янги топилган конлари муваффақиятли равишда ўзлаштирилмоқда.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида КПСС ва Совет ҳукумати томонидан кўрилган чоралар қишлоқ хўжалик маҳсулотини анча кўпайтиришга олиб келди. Ўтган йил дон, пахта ва бошқа бир қанча экинлардан энг юқори ҳосил олинди.

Фан-техника революциясининг муваффақиятларини кенг жорий қилиш, планлаштириш ва бошқариш системасини такомиллаштириш асосида бутун Совет экономикасини янада юксалтириш масалаларига КПССнинг халқ хўжалигига раҳбарлик қилиш соҳасидаги фаолиятида катта аҳамият берилмоқда. Совет халқи фаровонлигини оширишнинг кенг программаси планли равишда бажарилмоқда.

Умумхалқ социалистик мусобақасини авж олдириш халқнинг ижодий кучларини партия ишлаб чиққан мақсадларга эришишга сафарбар қилишнинг синалган методидир. План топшириқларининг муддатидан олдин бажарилаётганлиги, муқобил планлар меҳнат унумдорлигини ошириш учун, маҳсулот сифатини яхшилаш учун меҳнаткашлар олиб бораётган актив ва ташаббускор кураш мана шуларнинг ҳаммаси Советлар мамлакатини тағин ҳам кўпроқ кучайтирмоқда, коммунизм қуришнинг жаҳоншумул тарихий вазифаларини ҳал этишга ёрдам бермоқда.

Куба халқи қардош совет халқининг муваффақиятларини қизғин табриклайди. СССРнинг иқтисодий ва мудофаа қуввати мустаҳкамланаётганлиги, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришдаги муваффақиятлар жуда катта халқаро аҳамиятга эга. СССРнинг муваффақиятлари бошқа социалистик мамлакатларни руҳлантирмоқда, озодлик, демократия, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётганларнинг ҳаммасига янги куч бағишламоқда, халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги йўлида курашиш учун тағин ҳам мустаҳкамроқ моддий негиз яратиб бермоқда.

Социалистик жамият қуришнинг — эксплуатациядан холи бўлган, бутун меҳнаткаш халқ бахт-саодати йўлида меҳнаткашларнинг ўзлари бошқарадиган жамият қуришнинг буюк вазифаларини амалга оширишда ўз Коммунистик партияси теварагида жипслашган Куба халқининг муваффақиятларини Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, совет халқи юксак қадрламоқдалар.

Чуқур социал иқтисодий ўзгартишлар ва маданий қурилишдаги жуда катта тараққиёт Куба халқининг турмушини тубдан ўзгартирибгина қолмасдан, шу билан бирга миллий озодлик ва социал тараққиёт учун курашаётган бошқа кўпгина халқлар учун илҳомбахш ўрнак ҳам бўлиб қолди.

(Охири иккинчи бетда).

СОВЕТ—КУБА ДЕКЛАРАЦИЯСИ ИМЗОЛАНДИ

ГАВАНА, 3 февраль. (ТАСС). Кеча Революция саройида тантанали вазиятда Совет — Куба декларацияси имзоланди.

Декларацияни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев билан Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, революцион ҳукумат Бош министри ўртоқ Фидель Кастро имзоладилар.

Декларацияни имзолаш чоғида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, граждан авиацияси министри Б. П. Бугаев, СССР Министрлар Совети Ташқи иқтисодий алоқалар Давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг Куба Республикасидаги элчиси Н. П. Толубеев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси К. В. Русаков, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг аъзоси, ТАССнинг бош директори Л. М. Замятин;

Куба томонидан: Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет иккинчи секретари Рауль Кастро, Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, республика Президенти Освальдо Дортикос, Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Рамиро Вальдес, Армандо Харт, Гильерма Гарсиа, Серхио дель Валье, Марказий Комитет Секретариатининг аъзолари Блас Рока ва Карлос Рафаэль Родригес, Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари — ташқи ишлар министри Рауль Роа, Куба граждан авиацияси институтининг директори Хосе Альварес Браво, Куба Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Северо Агирре, Хесус Монтане, Османи Сьенфуэгос, Революцион ҳукумат аъзолари, давлат ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари ҳозир бўлдилар.

Декларация матбуотда эълон қилинади.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ БИЛАН ЎРТОҚ ФИДЕЛЬ КАСТРО МУЗОКАРАЛАРИНИНГ ДАВОМИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев билан Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Революцион ҳукумат Бош министри Фидель Кастро ўртасидаги музокаралар 2 февралда давом эттирилди.

Дўстона, самимий вазиятда кўпгина масалалар кўриб чиқилди. Совет Иттифоқи билан Куба ўртасидаги, КПСС билан Куба Коммунистик партияси ўртасидаги икки томонлама қардошлик алоқаларининг аҳволи ва бу алоқаларни ривожлантириш истиқболлари, ҳозирги халқаро аҳвол проблемалари ҳамда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати сафларининг ва бутун жаҳондаги прогрессив антиимпериалистик кучлар сафларининг жипслигини янада мустаҳкамлаш билан боғлиқ бўлган масалалар муҳокама қилинди.

(ТАСС).

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Революцион ҳукумат Бош министри Фидель Кастро Руснинг таклифига биноан расмий дўстона визит билан Куба Республикасида бўлган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 4 февралда Москвага қайтиб келди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, граждан авиацияси министри Б. П. Бугаев, СССР Министрлар Совети Ташқи иқтисодий алоқалар Давлат комитети Раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, шунингдек КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси К. В. Русаков, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг аъзоси, ТАСС бош директори Л. М. Замятин ўртоқ Л. И. Брежнев билан бирга қайтиб келдилар.

Совет Иттифоқининг Давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, П. М. Машеров, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари П. А. Абрасимов, В. В. Кузнецов, К. У. Черненко, Г. Э. Цуканов, Н. А. Шчелоков, КПСС Марказий Комитетининг аъзолигига кандидат С. К. Цвигун, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзолари О. Б. Рахманин, Г. К. Цинев, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси В. А. Голиков, КПСС Марказий Комитети ишлар мудирининг биринчи ўринбосари М. И. Кувшинов ўртоқлар ўртоқ Л. И. Брежневни кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида Куба Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчихонасининг дипломатик ходимлари бор эди.

Куба Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Северо Агирре-дель Кристо шу самолётда Москвага келди.

(ТАСС).

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 3 февралда Гаванадан Ватанига жўнаб кетди. Суратларда: ўртоқ Л. И. Брежневни «Хосе Марти» аэропортида кузатиш.

ТАСС — ЎзТАГ телефотоси.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ГАВАНАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Гавананинг шиор ва транспарантлар, Совет Иттифоқи ва Куба байроқлари билан байрамона безатилган майдонлари ва кўчаларида 3 февралда Куба пойтахтининг яна юз минглаб меҳнаткашлари йиғилди. Улар ўртоқ Л. И. Брежневга, Совет Иттифоқидан келган бошқа меҳмонларга оқ йўл тилагани келдилар. Кўпдан-кўп транспарантларда рус ва испан тилларида: «Леонид Ильич Брежнев, Ватанингизга эсон-омон етиб боринг!» деган сўзлар ёзилган эди. Кортейж резиденциядан «Хосе Марти» аэропортигача боргунига қадар бутун йўлда ишчилар, хизматчилар, деҳқонлар, студентлар Леонид Ильич Брежнев билан Фидель Кастрони қизғин қарсаклар, «Вива КПСС!», «Яшасин Кубанинг содиқ дўсти—қардош совет халқи!» деган хитоб сўзлари билан табриклаб турдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев билан бирга Гаванадан жўнаб кетаётган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, граждан авиацияси министри Б. П. Бугаев, СССР Министрлар Совети Ташқи иқтисодий алоқалар Давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси К. В. Русаков, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, ТАСС бош директори Л. М. Замятин ўртоқ Л. И. Брежнев билан бирга аэропортга келдилар.

СССР ва Куба Республикасининг Давлат байроқлари билан безатилган «Хосе Марти» аэропортида Куба Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Революцион ҳукумат Бош министри Фидель Кастро, Куба Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Рауль Кастро, Куба Республикасининг Президенти Освальдо Дортикос, Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси ва Секретариатининг бошқа аъзолари, ташқи ишлар министри Рауль Роа, Революцион ҳукуматнинг бошқа аъзолари, давлат ва жамоат арбоблари Л. И. Брежневни, Совет Иттифоқидан келган бошқа ўртоқларни кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг Куба Республикасидаги элчиси Н. П. Толубеев, элчихона ва Кубадаги бошқа совет муассасаларининг ходимлари бор эди.

Куба Республикасидаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари ҳам аэродромда бор эдилар.

Куба Республикаси ва СССР Гимнлари ижро этилади. Л. И. Брежнев ва Ф. Кастро ўртоқлар фахрий қоровул сафи олдидан ўтадилар. Леонид Ильич Куба Революцион Қуролли Кучлари жангчиларини табриклайди. Сўнгра у аэродромга йиғилган меҳнаткашлар вакиллари ёнига келиб улар билан самимий хайрлашади. Бунга жавобан қарсаклар янграйди, «СССР—Куба бирга!,» «Брежнев—Фидель!» деган хитоб сўзлари янграйди.

Самолёт зинапояси ёнида Фидель Кастро, Рауль Кастро, Освальдо Дортикос ўртоқлар Леонид Ильич Брежнев билан, у билан бирга учиб кетаётган совет ўртоқлар билан самимий қардошларча хайрлашадилар, совет дўстларга оқ йўл тилаб қоладилар.

Н. КОЛЕСОВ,
Н. ЧИГИРЬ.
(ТАСС махсус мухбирлари).

РЕВОЛЮЦИЯ САРОЙИДА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Куба Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Революцион ҳукумат Бош министри ўртоқ Фидель Кастро шарафига 2 февралда Гаванадаги Революция саройида қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида А. А. Громико, В. В. Шчербицкий, Г. В. Романов, К. Ф. Катушев ўртоқлар, граждан авиацияси министри Б. П. Бугаев, ташқи иқтисодий алоқалар Давлат комитети Раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, СССРнинг Куба Республикасидаги элчиси Н. П. Толубеев, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари К. В. Русаков, А. М. Александров, А. И. Блатов, ТАССнинг бош директори Л. М. Замятин бор эди.

Қабул маросимида элчихона ходимлари ва Кубадаги бошқа совет муассасаларининг ходимлари ҳам бор эди.

Қабул маросимида Куба томонидан: Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитетнинг иккинчи секретари Рауль Кастро, Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, республика Президенти Освальдо Дортикос, Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Рамиро Вальдес, Армандо Харт, Гильермо Гарсиа, Серхио дель Валье, Марказий Комитет Секретариатининг аъзолари Блас Рока ва Карлос Рафаэль Родригес, Марказий Комитет Секретариатининг бошқа аъзолари, ташқи ишлар министри Рауль Роа, Революцион ҳукуматнинг бошқа аъзолари, Куба Республикасининг СССРдаги элчиси Северо Агирре, давлат ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, куба — совет дўстлиги Уюшмасининг раҳбарлари, фан ва маданият арбоблари ҳозир бўлишди.

Меҳмонлар орасида Куба Республикасидаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари бор эди.

Қабул маросими дўстона, самимий вазиятда ўтди.

(ТАСС).

КУБА КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА ТУҲФА

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС билан Куба Компартияси бузилмас қардошларча дўстлигининг рамзи сифатида В. И. Ленинннинг СССР халқ рассоми Л. Кербель бронзадан ишлаган скульптура портретини 2 февралда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетидан Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетига туҳфа қилиб топширди.

(ТАСС).

КУБА КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ, КУБА РЕСПУБЛИКАСИ РЕВОЛЮЦИОН ҲУКУМАТИНИНГ БОШ МИНИСТРИ

ЎРТОҚ ФИДЕЛЬ КАСТРО РУСГА

ГАВАНА.

Азиз ўртоқ Фидель, сизнинг ажойиб мамлакатингизга қилган визитимдан сўнг Ватанга қайтаётиб биз, аввало, Революцион Кубанинг социализм қурилишида эришган ютуқларини қанчалик юксак баҳолашимизни, Куба халқининг бузилмас бирлиги, унинг ўз шонли Коммунистик партияси ва унинг қаҳрамон раҳбарлари теварагида жипслиги нақадар қойил қолдираётганлигини сизга айтмасдан ўтолмайман.

Ўртоқларим ва мен Кубада ўтказилган унутилмас кунларнинг чуқур ва ёрқин таассуротлари билан тўлиб тошганмиз. Миллион-миллион кубаликларнинг Советлар мамлакатига, Ленин партиясига қардошларча дўстлигининг ва меҳр-муҳаббатининг қизғин ифодалари шу таассуротларнинг энг қувончлиси бўлди. Шу кунларда биз мана шу қардошларча дўстлик ва меҳр-муҳаббатнинг шоҳидлари бўлдик.

Азиз ўртоқ Фидель, биз, Совет Иттифоқи вакилларига шодиёна меҳмондўстлик кўрсатиб ғоятда самимий қабул қилиб олганлигингиз учун шахсан сизга ва сиз орқали Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетига ва Революцион ҳукуматга, Гавана ва Сантьяго-де-Куба аҳолисига, бутун куба халқига бизнинг [illegible]

Сиз билан ва Куба Компартиясининг ҳамда Революцион ҳукуматининг бошқа раҳбарлари билан ўтказган суҳбатларимизнинг самарали натижаларидан ғоятда мамнун бўлганлигимизни ҳам изҳор этмоқчиман. Биз мана шу суҳбатлар чоғида Совет Иттифоқи билан Куба ўртасида қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни ривожлантириш бундан буёнги йўлларини белгилабгина қолмай, социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлаш ишига, барча революцион ва прогрессив кучларни жипслаштиришга, халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш ишига ҳам ўз ҳиссамизни қўшишга муваффақ бўлдик, десам муболаға қилмаган бўламан, деб ўйлайман.

Азиз ўртоқ, шахсан сизга, Освальдо Дортикос ва Рауль Кастро ўртоқларга, сизнинг ҳамма ҳамкасбларингиз ва сафдошларингизга муваффақият ва бахт-саодат тиловчи энг яхши самимий истакларимни, социалистик Кубанинг барча ажойиб халқига бахт-саодат ва равнақ тиловчи истакларимни қабул қилгайсиз.

Шонли замонамизда жаҳон революцион процессининг тарихий ютуқларидан бири — Совет — Куба дўстлиги абадий яшайверсин ва мустаҳкамланаверсин!

Л. БРЕЖНЕВ.

«ИЛ-62» самолётининг борти, 1974 йил 3 февраль.

КАНАДАДА ТЎХТАЛДИ

ГАНДЕР (Ньюфаундленд ороли), 4 февраль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ва у билан Кубага борган бошқа ўртоқлар Гаванадан Москвага қайтаётиб Гандер аэропортида тўхтаб ўтдилар.

Аэродромда Канада [illegible] министри Д. Жеймисон, Ньюфаундленд [illegible] Г. С. Фаррел, канадалик бошқа расмий кишилар, шунингдек СССРнинг Канададаги элчиси А. Н. Яковлев Л. И. Брежневни кутиб олдилар.

Л. И. Брежнев билан Д. Жеймисон ўртасида дўстона суҳбат бўлиб ўтди. Бу суҳбат чоғида Совет — Канада муносабатларининг баъзи масалалари муҳокама қилинди.

Д. Жеймисон Канада Бош министри П. Э. Трюдонинг Л. И. Брежневга жавоб мактубини топширди.

[illegible]

П. Э. Трюдо [illegible] умид билдирган.

ЖАВОБ ТЕЛЕГРАММАСИ

Буюк Британия Бош министри Э. Хит 4 февралда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневга телеграмма юборди. Бу телеграмма Л. И. Брежневнинг [illegible] бортидан 28 январда юборган телеграммасига жавоб [illegible]

Сизга ва совет халқига, дейилади телеграммада, бахт-саодат ва равнақ тилайман.

(ТАСС).

А. А. ГРОМИКО ВАШИНГТОНГА КЕЛДИ

ВАШИНГТОН, 4 февраль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев [illegible] СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико [illegible] Вашингтонга келди. [illegible] АҚШ Давлат секретари Г. Киссинжер [illegible]

[illegible]

СОВЕТ — КУБА ДЕКЛАРАЦИЯСИ

(Боши биринчи бетда).

Куба Коммунистик партиясининг ташкилий структурасини такомиллаштириш, партия сафларини мустаҳкамлаш, партия съездини тайёрлаш, социалистик давлатчиликни, марказлаштирилган планлаштиришни ривожлантириш, кенг халқ оммасини марксизм-ленинизм ғоялари руҳида тарбиялаш йўлида ҳозирги вақтда олиб борилаётган ишлар принципиал аҳамиятга эга.

Яқинда кенг равишда нишонланган саналар — Монкада казармасига қаҳрамонона ҳужум қилинган куннинг 20 йиллиги ва Куба Революцияси ғалабасининг 15 йиллиги иқтисодий, социал ва маданий қурилишда Куба эришган муваффақиятларнинг ҳақиқатда умумхалқ кўриги бўлди. Куба касаба союзларининг XIII съезди Куба ишчилар синфини ва барча меҳнаткашларини сиёсий активлаштиришга ҳамда уларнинг меҳнат ғайратини оширишга ёрдам берди.

Мана шуларнинг ҳаммаси Кубанинг сиёсий ва хўжалик ҳаёти жўш уриб турганлигидан, Куба коммунистлари Куба халқи революцион традицияларининг шонли байроғини баланд кўтариб бораётганлигидан, Куба Социалистик революцияси эришган муваффақиятларни мустаҳкамлаб ва чуқурлаштириб ўз тараққиётининг янги босқичига қадам қўйганлигидан яққол далолат бериб турибди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БИЛАН КУБА ЎРТАСИДАГИ ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА ВА РИВОЖЛАНМОҚДА

Совет Иттифоқи билан Куба шунга аминдирларки, совет ва Куба халқларининг Совет Иттифоқи ва Куба Коммунистик партияларининг бузилмас дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлиги ҳар иккала мамлакатнинг, бутун социалистик ҳамдўстликнинг туб манфаатларига, тинчлик ва халқаро хавфсизлик манфаатларига мос бўлиб тушмоқда. Улар социалистик интернационализм принципларига амал қилиб, тўла тенг ҳуқуқлилик ва суверенитетни ўзаро ҳурматлаш руҳида Совет — Куба дўстлигини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш ва ривожлантираверишга маҳкам бел боғлаганлар, чунки Совет — Куба дўстлиги социал тузумнинг муштараклиги билан ҳамда социализм ва коммунизмни тинч қуришдаги мақсадларнинг бирлиги билан жипслашган ҳар иккала мамлакат халқларининг жуда ҳам қимматли мулкидир.

Совет Иттифоқи ва Куба халқлари бир-бирларининг турмушларини, маданиятларини, ижтимоий-сиёсий, хўжалик ва илмий-техникавий тажрибаларини яхшироқ билишлари учун, Коммунистик партиялар, давлат органлари, касаба союзлари, ёшлар ташкилотлари, хотин-қизлар ташкилотлари ва бошқа оммавий ташкилотлар йўли билан Совет — Куба ҳамкорлиги, иккала мамлакат аҳолиси турли табақаларининг намояндалари ўртасидаги мулоқотлар узлуксиз кенгайиб бориши учун ҳамма чоралар кўрилаверади.

Ҳар иккала мамлакат, жумладан 1972 йилда имзоланган иқтисодий битимларга таяниб, иқтисодий савдо-сотиқ ва илмий-техникавий ҳамкорликни планли, узоқ муддатли асосда муттасил ривожлантираверадилар ва такомиллаштираверадилар. Иқтисодий ҳамкорликнинг самарадорлигини оширишга алоҳида эътибор берилади.

Совет ва Куба планлаштириш органлари ўртасидаги, ҳар иккала мамлакатнинг министрликлари ва идоралари ўртасидаги ҳамкорлик, Совет ва Куба ишлаб чиқариш коллективлари ўртасидаги бевосита алоқалар кенгайтирилаверади.

Иккала ҳукумат ўртасидаги битимларга мувофиқ Совет Иттифоқи индустрияни ривожлантиришда, қишлоқ хўжалигини механизациялашда, Куба экономикасининг турли тармоқлари учун малакали кадрлар тайёрлашда социалистик Кубага кўмаклашаверади.

Совет ва Куба илмий тадқиқот муассасалари, ўқув юртлари, ижодий союзлари ўртасида алоқалар ва амалий ҳамкорлик рағбатлантирилаверади.

Янги турмуш қуришда Совет Иттифоқи Кубага бундан буён ҳам кўмак ва мадад бериб туришга тайёр эканлигини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, Совет давлати ва бутун совет халқи номидан таъкидлади. Интернационал бирдамлик учун, социалистик жамият қуришнинг ҳамма соҳаларида Кубага қардошларча берилаётган ёрдам учун Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Советлар мамлакатига Куба Коммунистик партияси, Революцион ҳукумати ва куба халқи номидан ғоят катта ташаккур изҳор этди.

СССР ВА КУБА КОММУНИСТЛАРИ БИР САФДА ТУРИБ МУШТАРАК ИШ УЧУН КУРАШМОҚДАЛАР

Меҳнаткаш халқнинг бахт-саодати учун, социалистик ва коммунистик жамият қуриш учун курашга ўзларининг бутун фаолиятларини бағишлаган иккала революцион марксчи-ленинчи партия КПСС билан Куба Коммунистик партияси ўртасидаги ҳар томонлама қардошларча ҳамкорлик Совет — Куба бузилмас дўстлигининг ғоят мустаҳкам негизи бўлиб турибди. КПСС ва Куба Коммунистик партияси бу ҳамкорликни ривожлантиришни биринчи даражада аҳамиятли вазифа, деб ҳисобламоқдалар.

КПСС ва Куба Коммунистик партияси ҳамма соҳаларда ўзларининг ҳамкорликларини муттасил кенгайтира ва такомиллаштиравердилар, партия ходимлари делегацияларини бир-бирларига мунтазам равишда юбориб турадилар, партия матбуоти ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлайверадилар, социалистик ва коммунистик қурилиш тажрибасини ўртоқлашишни бутун чоралар билан кенгайтираверадилар.

Жаҳон майдонида идеология кураши сира тўхтамаётган, реакцион пропаганда тухматлар ёғдиришни авж олдириб, социализм мамлакатларини қуршаб олишга, социализм тўғрисидаги ҳақиқатни ўз мамлакатларининг халқларига бузиб кўрсатишга, шу тариқа капиталистик системанинг кучайиб бораётган ички кризисидан диққат-эътиборни чалғитишга муттасил уринаётган ҳозирги шароитда ҳар иккала қардош партия туҳматчиларни ҳормай-толмай ва рўй-рост фош қилиб ташлаш, социалистик мамлакатларнинг турмуши тўғрисида жаҳон жамоатчилигини кенг равишда хабардор қилиб туриб, шу тариқа антисоциалистик кучларнинг ҳар қандай шаклдаги идеологик диверсияларига кескин зарба бериш зарурлигини уқтириб ўтдилар.

КПСС ва Куба Коммунистик партияси халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатини тағин ҳам кўпроқ жипслаштириш учун тинмай курашмоқдалар. Улар жаҳон революцион авангардининг айрим отрядларини бир-бирига қарама-қарши қилиб қўйиш йўлидаги, социал тараққиёт, халқларнинг миллий озодлиги ва мустаҳкам тинчлик учун курашаётган кучлар иттифоқини бузиш йўлидаги ҳар қандай уринишларга бундан буён ҳам актив равишда қаршилик кўрсатаверадилар. Ҳар иккала партия коммунистик ва ишчи партиялар коллектив бўлиб ишлаб чиққан интернационалистик йўлга зид бўлган ҳам ўнг ревизионизмга, ҳам «сўл» ревизионизмга, гегемонистик ва шовинистик тенденцияларга нисбатан шафқатсиз курашажаклар. Жаҳон коммунистик ҳаракати сафларининг бирлигини марксизм-ленинизм асосида мустаҳкамлаш бутун революцион жараённи муваффақиятли ривожлантиришнинг ва чуқурлаштиришнинг гарови бўлиб келди ва гарови бўлиб қолади.

ХАЛҚЛАРНИНГ МУСТАҲКАМ ТИНЧЛИГИ, ХАВФСИЗЛИГИ ВА ОЗОДЛИГИ УЧУН

Бутун дунё меҳнаткашларининг гениал устози ва йўлбошчиси бўлган, инсониятга социализм йўлини очиб берган В. И. Ленин вафотидан бери ярим аср вақт ўтди. Жаҳон тараққиётининг асосий тенденцияларини Ленин анализ қилиб берган эди. Халқаро воқеаларнинг бориши ҳозир ҳам мана шу ленинча анализнинг ҳаққонийлигини қайта-қайта исботлаб турибди.

Жаҳон худди Ленин башорат қилган йўлдан бормоқда.

Жаҳон социалистик системасининг қудрати ва унинг халқаро воқеаларга таъсири тўхтовсиз ошиб бормоқда. Халқларнинг миллий озодлик кураши тарихий ғалабаларга эришди. Империалистлар илгариги мустамлакачилик тартибларини янги мустамлакачилик билан алмаштиришга уринмоқдалар, миллий озодлик курашининг шиддати остида энди мана шу янги мустамлакачилик кишанлари ҳам тилка-пора бўлмоқда. Ҳозирги кунда капитализмнинг ялпи кризиси янада кескинлашаётганлиги ҳар қачонгидан ҳам кўра яққол кўриниб турибди. Ўзининг миқёси ва кескинлиги жиҳатидан мисли кўрилмаган сиёсий ва иқтисодий зиддиятлар капитал дунёсини ларзага солмоқда.

Кучларнинг нисбати социализм фойдасига ёппасига ўзгариб бораётганлиги натижасида, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари келишиб ўтказаётган сиёсатнинг таъсири остида, барча тараққийпарвар ва тинчликсевар кучларнинг актив ҳаракатлари натижасида халқаро вазиятда «совуқ уруш»дан кескинликни юмшатиш, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши принципларини халқаро муносабатлар практикасида тобора мустаҳкамроқ қарор топтириш томон бурилиш бўлаётганлигини СССР билан Куба табриклайдилар.

Социалистик давлатлар ҳамдўстлигининг қудратини ва жипслигини янада мустаҳкамлашга, уларнинг иқтисодий ва сиёсий потенциалини янада ўстиришнинг муҳим омили — улар ўртасидаги мустаҳкам ҳамкорликни ривожлантиришга ҳар томонлама кўмаклашишни Совет Иттифоқи ва Куба ўз ташқи сиёсатларининг марказий вазифаси, деб ҳисоблайдилар. Улар шунга асосланиб иш кўрмоқдаларки, бузилмас жаҳон социализмининг қудрати бузилмас қардошлик алоқалари билан жипслашган, бир-бирларига беғараз ёрдам ва мадад бериб келаётган социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг бирлиги ва бирдамлиги бизнинг давримизда жаҳон ижтимоий ривожининг боришига белгиловчи таъсир ўтказаётган асосий революцион кучдир.

Совет Иттифоқи ва Куба сиёсий, иқтисодий ва бошқа соҳаларда қардош мамлакатлар ўртасидаги икки томонлама ва кўп томонлама алоқаларнинг ҳозирги мавжуд формаларини такомиллаштиришга ҳам, шунингдек улар ўртасидаги ҳамкорликнинг янги йўллари ва йўналишларини муттасил излашга ҳам катта аҳамият бермоқдалар. Улар социалистик иқтисодий интеграция масалаларига бундан буён ҳам доимий эътибор бериб туриш, шу мақсадда ўзаро иқтисодий ёрдам кенгаши доирасида ишлаб чиқилган комплекс программани ва ишлаб чиқилаётган бошқа тадбирларни амалга оширишга бутун чоралар билан кўмаклашиш ниятидадирлар.

Халқнинг ҳаётини ва тинч меҳнатини хавф остида қолдираётган ҳар қандай империалистик тажовузкорликни Совет Иттифоқи ва Куба қатъиян қоралайдилар. Улар ялпи тинчликни мустаҳкамлаш ишига ўзларининг астойдил содиқликларини тантанали равишда маълум қиладилар. Ҳозирги замоннинг энг муҳим проблемаларини ҳал қилиш ва ижтимоий тараққиётни давом эттириш учун тинчлик энг муҳим шартдир.

Тинчлик социалистик мамлакатларга социализм ва коммунизм қуриш учун қулай шарт-шароит таъминлаб беради; миллий озодлик кураши олиб бораётган халқларга сиёсий мустақилликни мустаҳкамламоқ, иқтисодий мустақилликка эришмоқ, мустамлакачилик ва ирқчилик режимларини тугатмоқ учун кенг имконият яратиб беради; капиталистик мамлакатлар меҳнаткашларининг эксплуатацияга қарши, ўзларининг қонуний ҳуқуқлари учун кураш олиб боришларини енгиллаштиради.

Давлатлар ўртасидаги низолар ва келишмовчиликларни ҳарбий воситалар билан ҳал этишдан принципиал равишда воз кечишга асосланган, барча давлатларнинг суверенитетини қатъий ҳурматлашни назарда тутадиган, уларнинг ички ишларига ҳар қандай аралашишга йўл қўймайдиган мустаҳкам, демократик, одилона тинчликкина халқлар ўртасида чинакам, тенг ҳуқуқли, самарали ҳамкорлик қилиниши учун шароит яратиб беради. Тинчлик бўлинмайди, мамлакатларнинг катта-кичиклигидан, иқтисодий ва ҳарбий қудратидан, социал тузумидан қатъий назар уларнинг ҳаммасининг тинчлиги таъминланиши лозим.

Куба Коммунистик партияси ва Революцион ҳукумати Совет Иттифоқининг аниқ мақсадни кўзлаб ўтказиб келаётган ташқи сиёсат йўли, КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан Тинчлик программаси муваффақиятли равишда амалга оширилаётганлиги жуда катта халқаро аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтдилар. Куба Коммунистик партияси ва ҳукумати КПССнинг ва Совет давлатининг принципиал, изчил синфий ташқи сиёсати билан тўла равишда бирдамдирлар.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари халқаро майдонда ўз олдиларига қўйган муштарак мақсадларга эришишга Куба Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Куба Республикасининг Революцион ҳукумати ўзларининг актив ташқи сиёсати билан кўмаклашаётганликларини Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет ҳукумати юксак даражада қадрлайдилар. Социалистик Кубанинг халқаро миқёсдаги обрўйи тўхтовсиз кўтарилмоқда.

Қаҳрамон Вьетнам халқининг империалистик агрессияга қарши курашдаги ғалабаси ҳамда Вьетнамдаги урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисида битим тузилганлиги тарихий аҳамиятга эга воқеа бўлди. Бу — ўз озодлиги учун курашаётган халқнинг букилмас мардлиги ғалабасидир ва шу билан бирга социализм кучларининг, барча эркесевар, антиимпериалистик кучларнинг, барча тинчлик ва адолат тарафдорларининг халқаро бирдамлиги ғалабасидир. Совет Иттифоқи ва Куба Вьетнам халқи билан ўзларининг интернационал бирдамликларини яна бир марта таъкидлайдилар. Улар бундан буён ҳам Вьетнам Демократик Республикаси билан қардошларча ҳамкорликни мустаҳкамлайверадилар, унга миллий экономикани тиклаб олишда, социализм қуришда зарур ёрдам ва кўмак бераверадилар. Улар Жанубий Вьетнам аҳолисининг манфаатларини ифодаловчи Жанубий Вьетнам Республикасининг Муваққат Революцион ҳукуматини тўла равишда қўллаб-қувватлашларини ҳам айтдилар. СССР ва Куба Париж битимига тўсқинлик қилинаётганлигини, вьетнам халқининг ўз миллий истак-орзуларини эркин равишда амалга оширишга ҳалақит бераётган кучларнинг ҳаракатларини қоралайдилар. Улар Париж битимининг ҳамма қатнашчилари бу битимни оғишмай бажарсин, деб Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг ва Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат Революцион ҳукуматининг қилаётган талаблари билан бирдам эканликларини айтдилар.

Совет Иттифоқи ва Куба Лаосда тинчликни тиклаш ва миллий иноқликка эришиш тўғрисидаги битимга ижобий баҳо бермоқдалар, Камбоджа ватанпарварларининг кураши билан бирдам эканликларини яна таъкидлайдилар. Улар Корея Халқ Демократик Республикаси ҳукуматининг мамлакатни тинч демократик бирлаштириш тўғрисидаги таклифларини ҳамда Корея халқининг чет эл қўшинларини Кореянинг жанубидан батамом олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги талабларини қувватламоқдалар.

Совет Иттифоқи ва Куба битта позицияда туриб, араб халқларининг Исроил агрессиясига қарши миллий озодлик курашини қўллаб-қувватламоқдалар. Яқин Шарқда хатарли, кескинлик туғдираётган манбани амалда тугатиш йўлида биринчи қадамлар қўйилди, уруш ҳаракатлари тўхтатилди, Женевада сулҳ конференцияси иш бошлади. Социалистик мамлакатлар ва бошқа тинчликсевар давлатлар араб халқларининг ҳаққоний ишини қувватлаб, рўёбга чиқариш учун кўп йиллардан бери курашиб келаётган мақсад йўлида, тўғри йўлда мана шундай қадамлар қўйилди.

Ҳозирча гап қисмий чоралар тўғрисида боряпти, бу чоралар можаро зонасининг ҳаммасини ҳам ҳали ўз ичига олгани йўқ. Энди гап шундаки, Яқин Шарқдаги можаро тубдан тинч бартараф қилинганлиги реаллик бўлиб қолсин ва бу нарса шу районнинг барча давлатларига, барча халқларига хавфсизлик келтиришини таъминласин. Бу эса Исроил қўшинларини 1967 йилда оккупация қилинган барча Араб территорияларидан батамом олиб чиқиб кетишни, фаластинлик араб халқининг қонуний ҳуқуқларини таъминлашни тақозо қилади, деб Совет Иттифоқи ва Куба қатъий равишда уқтирмоқдалар. Акс ҳолда Яқин Шарқдаги хатарли портлаш хавфи аввалгидек сақланиб қолаверади.

Совет Иттифоқи ва Куба чуқур мамнуният билан шуни қайд қиладиларки, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг келишиб қилаётган ҳаракатлари Европада кескинликни юмшатиш ва тинч ҳамкорликни йўлга қўйиш томон тобора сезиларли силжишларга олиб келмоқда. Бу эса барча Европа халқларининг, бошқа қитъалардаги халқларнинг, жаҳон социализми ишининг манфаатларига мос бўлиб тушмоқда.

Империалистик кучлар Германия Демократик Республикасини қамалга солиб қўйган эдилар. Улар ташкил этган бу қамал батамом тугатилганлиги социалистик давлатларнинг муҳим муштарак ғалабаси бўлди. Немис ишчилари ва деҳқонларининг биринчи давлати — Германия Демократик Республикаси халқаро ҳуқуқий жиҳатдан ҳеч сўзсиз танилган давлат бўлиб қолди. Чехословакия Социалистик Республикаси билан Германия Федератив Республикаси ўртасида яқинда тузилган шартнома шармандали Мюнхен битими тугатилганлигини мустаҳкамлаб берди.

Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган, Европадаги барча давлатлар ўртасида тинч-тотув яшаш ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантирмоқ учун мустаҳкамроқ негиз яратиб бериши лозим бўлган кенгашнинг муваффақиятли равишда охирига етказилишини Совет Иттифоқи ва Куба ялпи тинчлик иши учун жуда муҳим, деб ҳисоблайдилар. Кенгашнинг барча қатнашчилари холис ният билан иш қилсалар бу кенгаш Европадаги воқеаларнинг боришини тинчлик ва ҳамкорликнинг умидбахш ўзанига солиб юборадиган салмоқли қарорлар қабул қилиш билан тугалланиши мумкин ва лозим. Марказий Европадаги қуролли кучларни ва қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисида ҳозир Венада олиб борилаётган музокараларнинг шу тўғрида конкрет қарорлар қабул қилиши ҳам мана шу йўлда қўйилган янги фойдали қадам бўлур эди.

Осиёдаги барча давлатлар ўртасидаги муносабатларда барқарор тинчликни ва мустаҳкам яхши қўшничиликни таъминлаш бутун планетамизда тинчликни мустаҳкамлаш йўлида қўйилган катта қадам бўлур эди. Шу сабабли Куба Республикаси Совет Иттифоқининг Осиёда коллектив хавфсизлик вужудга келтириш йўлида жон куйдириб қилаётган ҳаракатларига қўшилади ва Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг бу йўлда сарфлаётган куч ва ғайратини қувватлайди.

Иккала ижтимоий система ўртасида тўхтовсиз кураш бораётган шароитда халқаро муносабатларда ижобий силжишлар рўй бермоқда. Империализмнинг табиати ўзгаргани йўқ, жаҳонда агрессив ва реакцион кучлар ўз ҳаракатларини давом эттирмоқдалар, улар халқаро кескинликнинг юмшатилишига қаршилик қилмоқдалар, ҳарбий тайёргарликларни кучайтиришга интилмоқдалар, халқлар ўртасида ишончсизлик ва душманлик туғдиришга уринмоқдалар.

Етилган бир қанча масалаларни амалий ҳал этиш худди мана шу кучларнинг таъсири остида чўзилиб кетмоқда, Умумевропа кенгашида ва Венадаги музокараларда сунъий тўсиқлар қурилмоқда, «шартлар» ўйлаб чиқарилмоқдаки, булар социалистик мамлакатларнинг ички ишларига аралашишга уринишдан бошқа нарса эмас. Америка Қўшма Штатларида кескинликни юмшатишга қаршилик қилувчилар, «совуқ уруш»ни қайтариш тарафдорлари активлашмоқда. Ҳозир улар ўзларининг бутун куч-ғайратларини Совет — Америка муносабатларида бошланган нормаллашишни бузиш йўлидаги уринишларга қаратмоқдалар, бундай нормаллашиш уруш хавфини камайтиришдан ва давлатлар ўртасида тенг ҳуқуқли тинч ҳамкорликни ривожлантиришдан иборат бўлган умумий жараённинг муҳим қисмидир.

Тинч-тотув яшашнинг ленинча принципига содиқ бўлган Совет Иттифоқи ва Куба агрессив ва реакцион доираларнинг инсониятни халқаро кескинликни кучайтириш, уруш ёқасига келтириб қўйиш, гирдобига яна туртиб юборишга қаратилган ҳар қандай уринишларини қатъиян қоралайдилар.

Совет Иттифоқи ва Куба жаҳоннинг бошқа районларида бўлгани каби Латин Америкасида ҳам давлатлар ўртасидаги муносабатларда тенг ҳуқуқлилик, суверенитетни ва территориал бутунликни ҳурматлаш, куч қўлланишдан ёки куч қўлламоқчи бўлиб таҳдид қилишдан воз кечиш принциплари мустаҳкам қарор топсин, деб талаб қилмоқдалар. СССР ва Куба Латин Америкаси халқларининг ички ишларига аралашишдан иборат империалистик сиёсатни қатъиян қоралайдилар.

Совет Иттифоқи социалистик Кубани иқтисодий ва сиёсий қамал қилишни тўхтатишни ва унга қарши қилинаётган бошқа душманлик ҳаракатларини тўхтатишни қатъиян талаб қилади. Куба Республикасининг ўз территориясидаги Американинг Гуантанамо ҳарбий денгиз базасини ҳеч сўзсиз тугатиш тўғрисидаги талабини Совет Иттифоқи қонуний ва ҳаққоний талаб, деб ҳисоблаётганлигини яна бир марта уқтириб ўтади ва бу талабни тўла равишда қувватлайди.

Чилидаги фашистлар ҳарбий хунтаси қилаётган оммавий террорни, ватанпарварларни таъқиб ва қатл қилаётганлигини СССР ва Куба ғазабланиб қоралайдилар. СССР ва Куба қонли реакцион диктатурага қарши курашаётган Чили ватанпарварлари билан ўзларининг тўла бирдам эканликларини маълум қиладилар. Совет ва Куба халқлари Чили хунтаси томонидан қилинаётган террорнинг жабрини тортаётган ўртоқ Луис Корваланни ва бошқаларни озод қилишни жаҳоннинг барча тараққийпарвар кучлари билан бирга талаб қиладилар, Чилидаги қон тўкишни ва ўзбошимчаликни дарҳол тўхтатишни талаб қиладилар.

Вақтинча мағлубият Чили халқининг чинакам мустақилликка ва демократияга эришиш учун курашга бўлган иродасини бўшаштира олмайди.

Пролетар интернационализми принципларига содиқ бўлган Совет Иттифоқи ва Куба миллий озодлик учун, сиёсий ва иқтисодий мустақилликни мустаҳкамлаш ҳамда социал тараққиёт учун одилона кураш олиб бораётган Латин Америкаси халқлари билан қизғин бирдам эканликларини яна бир марта таъкидлайдилар.

СССР ва Куба Латин Америкаси давлатларининг социализм мамлакатлари билан алоқалари ривожланиб ва мустаҳкамланиб бораётганлигини табриклайдилар. Улар Латин Америкасидаги мустақил мамлакатларнинг халқаро ҳаётда активроқ қатнашуви тинчлик ва давлатлар ҳамкорлиги ишига катта ҳисса бўлиб қўшилишига аминдирлар.

Қўшилмаслик ҳаракати кейинги йилларда жаҳон сиёсатида муҳим роль ўйнайдиган бўлиб қолди. СССР ва Куба қўшилмаган мамлакатларнинг сиёсати антиимпериалистик йўлдан бораётганлигини, улар халқаро кескинликни юмшатишга ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга кўмаклашишга интилаётганликларини юксак даражада қадрламоқдалар. Шу боисдан томонлар қўшилмаган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг Жазоирда бўлиб ўтган IV конференцияси қарорларининг диққатга сазовор эканлигини уқтириб ўтдилар.

КПСС ва Куба Коммунистик партияси озодлик ва мустақиллик учун курашаётган Осиё, Африка халқлари билан Совет Иттифоқи ва Куба халқлари бирдам эканлигини ифодалаб шуни айтадиларки:

— Шармандали мустамлакачилик системасининг ҳамма формалари ва кўринишлари батамом ва абадий тугатилиши лозим. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг мустамлака мамлакатларга ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисидаги қарори тўла равишда амалга оширилиши керак.

— Ангола ва мозамбик халқлари озодлик ва мустақиллик учун олиб бораётган одилона курашларида барча эркесевар кучларнинг бирдамлигидан фойдаланишга тўла равишда ҳақлидирлар.

— Тараққиёт ва демократия барча самимий тарафдорларининг бурчи — Намибия, Зимбабве ва Жанубий Африка халқларининг ирқчи режимларга қарши курашини тўла равишда қўллаб-қувватлашдан иборат.

— Ўз мустақиллигини мустаҳкамлаш учун курашаётган ёш Гвинея — Бисау Республикаси халқаро — ҳуқуқий жиҳатдан кенг равишда танилиши лозим.

Совет Иттифоқи ва Куба милитарист доиралар бошлаб берган қуролланиш пойгасини тўхтатишни, ядро қуролини ҳам, қурол-яроғларнинг оддий турларини ҳам ўз ичига олган ҳолда ёппасига ва батамом қуролсизланишни изчиллик билан ва оғишмай талаб қилмоқдалар. Қуролсизланишга бағишланган жаҳон конференцияси бу ишда муҳим роль ўйнаши лозим. Шундай конференцияни чақиришга амалий тайёргарлик бошлаб юбориш пайти келди.

Ядровий қуролланиш пойгаси ҳали тўхтатилмаган шароитда барча давлатлар халқаро муносабатларда куч қўлланмаслик тўғрисида мажбурият олишларига ва шу билан бир вақтда ядро қуролини қўлланишни абадий тақиқлашга эришиш катта аҳамиятга эга. Шу мақсадга эришишга қаратилган Совет таклифи Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XXVII сессиясида қабул қилинганлиги мамнуният ҳисларини туғдирмоқда.

КПСС ва Куба Коммунистик партияси, Совет Иттифоқи ва Куба Республикаси бошқа қардош мамлакатлар ва партиялар билан бирга халқаро вазиятда янада ижобий силжишларга эришиш, бу силжишларни абадийлаштириш учун ҳаракат қилишга маҳкам бел боғлаганлар. Халқларнинг манфаатлари давлатлар ўртасида ўзаро фойдали тинч ҳамкорликни ривожлантириш йўлида конкрет чоралар кўриб, шу тариқа халқаро кескинликнинг мустаҳкам равишда юмшатилишини талаб қилмоқда.

* * *

Совет — Куба дўстлиги мустаҳкам ва бузилмас дўстликдир. Мақсад ва қарашларнинг бирлиги билан, марксизм-ленинизмга ва социалистик интернационализмга чексиз содиқлик билан ўзаро чамбарчас боғланган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Куба Коммунистик партияси ҳар иккала мамлакат халқларининг, социалистик ҳамдўстликнинг, тинчлик ва коммунизм ишининг бахт-саодати йўлида ҳар томонлама Совет — Куба ҳамкорлигини янада мустаҳкамламоқ учун бундан буён ҳам барча зарур чораларни кўраверадилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари
Л. БРЕЖНЕВ.

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси Революцион ҳукуматининг Бош министри
ФИДЕЛЬ КАСТРО РУС.

ГАВАНА, 1974 йил, 2 февраль.

ДЎСТЛИК ВА ҚАРДОШЛИК ВИЗИТИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Куба Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси Революцион ҳукуматининг Бош министри Фидель Кастро Руснинг таклифига биноан 1974 йил 28 январдан 3 февралгача расмий дўстлик визити билан Кубада меҳмон бўлди.

Л. И. Брежнев ва Фидель Кастро ўртоқлар ўртасида учрашувлар ва суҳбатлар бўлиб ўтди, шу учрашувлар ва суҳбатлар вақтида Совет — Куба муносабатларининг аҳволи ва шу муносабатларни ривожлантириш истиқболлари, кўпгина актуал халқаро проблемалар муҳокама қилинди. Суҳбатлар самимий вазиятда ўтди ва СССР билан Куба Республикасининг, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Куба Коммунистик партиясининг тўла ҳамжиҳатлигини, мақсадлари ва позицияларининг бирлигини, уларнинг марксизм-ленинизм таълимотига, социализм ва коммунизм қуриш учун кураш ишига чексиз содиқ эканликларини яна бир марта тасдиқлади.

Суҳбатларда:

Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Щербицкий, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, гражданавиацияси министри Б. П. Бугаев, СССР Министрлар Совети Ташқи иқтисодий алоқалар Давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, Совет Иттифоқининг Куба Республикасидаги элчиси Н. П. Толубеев, шунингдек КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси К. В. Русаков, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, ТАСС бош директори Л. М. Замятин;

Куба томонидан — Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари — Марказий Комитетнинг иккинчи секретари Рауль Кастро, Республика Президенти Освальдо Дортикос, Рамиро Вальдес, Армандо Харт, Гильермо Гарсиа, Серхио-дель Валье, Куба Компартияси Марказий Комитети Секретариатининг аъзолари Блас Рока ва Карлос Рафаэль Родригес; Марказий Комитет аъзолари ташқи ишлар министри Рауль Роа, Куба гражданавиацияси институтининг директори Хосе Альварес Браво, Хесус Монтане, Османи Сьенфуэгос, Куба Республикасининг СССРдаги элчиси Северо Агирре, шунингдек иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик Миллий комиссияси раисининг ўринбосари Эктор Родригес Льомпарт қатнашдилар.

Л. И. Брежневнинг Кубага қилган визити Совет — Куба ҳамкорлигини ривожлантиришда янги муҳим босқични бошлаб берди. Икки қардош партия раҳбарлари Совет—Куба Қўшма декларациясини қабул қилдилар. Бу декларацияда иккала қардош партия ва иккала халқ ўртасидаги ҳар томонлама алоқаларни, уларнинг социализм ва коммунизм қурилишидаги, халқаро майдонда муштарак мақсадлар учун курашдаги мустаҳкам ўзаро ҳамжиҳатлигини чуқурлаштиришнинг батафсил программаси баён этилган.

Шунингдек А. А. Громико ва К. Ф. Катушевнинг К. Р. Родригес, Р. Роа, О. Сьенфуэгос билан; В. В. Щербицкий, Г. В. Романов ва Н. П. Толубеевнинг Куба — Совет дўстлиги Уюшмаси раиси С. Маринельо ва Уюшманинг бошқа раҳбарлари билан; И. В. Архиповнинг Куба Компартияси Марказий Комитети Секретариатининг аъзоси П. Мирет, Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари, Куба Республикаси Революцион ҳукумати Бош министрининг ўринбосарлари Ж. Доменеч, Д. Торральба билан; Б. П. Бугаевнинг А. Браво билан учрашувлари ҳам бўлиб ўтди. Шу учрашувлар давомида Совет — Куба ҳамкорлигининг турли масалалари муҳокама қилинди. Визит вақтида Л. И. Брежнев, А. А. Громико, В. В. Щербицкий, Г. В. Романов, К. Ф. Катушев ва Совет Иттифоқидан келган бошқа ўртоқлар Куба халқининг ҳаёти ва меҳнати билан танишдилар, бир қанча саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналарини, ўқув юртларини бориб кўрдилар, ишчилар синфи, деҳқонлар ва зиёлиларнинг вакиллари билан учрашиб, суҳбатлашдилар. Бу учрашувлар ва суҳбатлар СССР билан Куба ўртасидаги муносабатларга хос бўлган ғоят дўстона ва самимий вазиятда ўтди. Куба халқининг совет халқига, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, унинг раҳбарларига чуқур қардошлик туйғулари ўз ифодасини топди.

Гаванадаги Революция майдонида бўлиб ўтган оммавий митинг, шу митингда Фидель Кастро билан Л. И. Брежнев нутқ сўзлаганлиги бузилмас Совет — Куба дўстлигининг ёрқин тўлқинлантирувчи намойишига айланди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Куба халқи озодлик кураши қаҳрамонлари хотирасини ҳурмат билан эслади ва уларнинг мардлигига қойил бўлиб, Кубанинг улуғ фарзанди Хосе Марти ҳайкалига гулчамбар қўйди.

4500 бола таълим оладиган В. И. Ленин номидаги ўрта политехника мактаб-интернатининг тантанали очилиш маросими бўлди. Кубадаги халқ маорифини янада ривожлантириш ишидаги бу муҳим воқеага бағишланган катта байрам митингида Фидель Кастро ва Л. И. Брежнев нутқ сўзладилар.

Л. И. Брежнев ва Совет Иттифоқидан келган бошқа ўртоқлар Фидель Кастро билан, Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг ва Секретариатининг аъзолари билан бирга Орьенте вилоятининг бош шаҳри — Сантьяго-де-Куба шаҳрига бордилар. Бу ерда Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Хуан Альмейда, Куба Компартияси вилоят комитетининг аъзолари уларни самимий кутиб олдилар. Куба халқининг революцион кураши билан боғлиқ бўлган тарихий жойларни зиёрат қилиш вақтида шаҳар ва вилоят аҳолиси Совет Иттифоқидан келган дўстларни қизғин табриклаб турдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Кубада бўлган вақтида унга Куба Республикасининг олий мукофоти — Хосе Марти ордени топширилди. Совет Иттифоқи билан социалистик Куба ўртасидаги қардошларча дўстликни ривожлантиришга жуда катта ҳисса қўшганлиги учун, тинчлик ва социализм манфаатлари йўлида тинимсиз олиб бораётган фаолияти учун Л. И. Брежнев шу мукофотга сазовор бўлди.

Л. И. Брежнев ўзига ва ҳамроҳ бўлиб борган ўртоқларга қизғин, қардошларча иззат-икром кўрсатганлиги учун Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетига ва Куба Республикасининг Революцион ҳукуматига, бутун Куба халқига чин кўнгилдан миннатдорчилик изҳор этди.

Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан Куба Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Революцион ҳукумат Бош Министри Фидель Кастрони, Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Куба Республикаси Президенти Освальдо Дортикосни, Куба Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари, Бош министрнинг биринчи ўринбосари Рауль Кастрони дўстона визит билан Совет Иттифоқига келишга таклиф этди. Бу таклифлар миннатдорчилик билан қабул қилинди.

СОВЕТ—КУБА МУЗОКАРАЛАРИ ТУГАДИ

2 февраль кунининг иккинчи палласида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан бирга Совет Иттифоқидан келган ўртоқлар ва Куба Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси Революцион ҳукуматининг Бош министри Фидель Кастро, Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси ва Секретариатининг аъзолари ўртасида учрашув бўлиб ўтди.

Бўлиб ўтган суҳбатда ўртоқ Фидель Кастро Куба Компартиясининг фаолияти тўғрисида, Компартиянинг 1 съездига тайёргарлик ҳақида гапириб берди. [illegible]

Ўртоқ Кастро Кубада давлат [illegible] ҳақида ҳам гапириб берди. Партия, деди у, [illegible]

Фидель Кастро [illegible]

Совет Иттифоқи ҳамиша Кубанинг дўстлиги ва бирдамлигига суяниши мумкин, деди ўртоқ Фидель Кастро. Куба халқи — Совет халқининг содиқ дўсти ва биродаридир. КПСС билан Куба Компартияси ўртасидаги муносабатлар — социалистик интернационализмга асосланган [illegible]

Ф. Кастро Кубага визит қилганлиги учун Л. И. Брежневга миннатдорчилик билдирди. [illegible]

Совет — Куба муносабатларида [illegible]

Ўртоқ Брежнев [illegible]

Ўртоқ Л. И. Брежнев [illegible]

Ўртоқ Кастро Кубада [illegible]

[illegible] нинг партияси вакилларининг кутиб олиниши Куба халқининг Совет Иттифоқига нисбатан қардошлик ҳис-туйғуларини яққол билдиради.

Л. И. Брежнев Куба халқининг ҳаётида, озод Кубанинг бахт-саодатли келажагини таъминлашда Куба Коммунистик партиясининг [illegible]

Ўртоқ Л. И. Брежнев [illegible]

Куба Коммунистик партиясининг [illegible]

Совет Иттифоқи, [illegible]

[illegible] ган бирлигимизни бутун дунёга кўрсатиб берди. Бу визит тўғрисида жаҳоннинг кўпгина мамлакатларида айтилаётган яхши фикрлар Кубадаги қардошлик учрашувларимиз халқаро аҳамиятга молик бўлаётганлигини билдиради.

Ўртоқ Л. И. Брежнев ўртоқ Ф. Кастрога ва Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзоларига Н. В. Подгорний, А. Н. Косигин ўртоқларнинг, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси бошқа аъзоларининг ва секретарларининг самимий саломларини топширди.

Суҳбат ўртоқларча самимий вазиятда ўтди ва [illegible] руҳида ўтди.

Суҳбатда: Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Щербицкий, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, гражданавиацияси министри Б. П. Бугаев, СССР Министрлар Совети Ташқи иқтисодий алоқалар Давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг Куба Республикасидаги элчиси Н. П. Толубеев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси К. В. Русаков, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг аъзоси, ТАСС бош директори Л. М. Замятин;

Куба томонидан Куба Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси Революцион ҳукумати Бош министри Фидель Кастро, Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари — Марказий Комитетнинг иккинчи секретари Рауль Кастро, Куба Республикаси Президенти Освальдо Дортикос, Рамиро Вальдес, Армандо Харт, Гильермо Гарсиа, Серхио дель Валье, Куба Компартияси Марказий Комитети Секретариатининг аъзолари — Блас Рока ва Карлос Рафаэль Родригес, Марказий Комитет аъзолари, ташқи ишлар министри Рауль Роа, [illegible] Хосе Альварес Браво, [illegible] Куба Республикасининг СССРдаги элчиси Северо Агирре, [illegible] раисининг ўринбосари Эктор Родригес Льомпарт қатнашдилар. (ТАСС).

КУБА—СОВЕТ ДЎСТЛИГИ УЮШМАСИДА УЧРАШУВ

ГАВАНА. (ТАСС махсус мухбирлари). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан бирга Кубада меҳмон бўлиб турган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг Куба Республикасидаги элчиси Н. П. Толубеев 2 февралда Куба — Совет дўстлиги уюшмасининг раҳбарлари ва активлари билан учрашдилар.

Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Гильермо Гарсиа, Куба Компартияси Марказий Комитети Секретариатининг аъзоси Блас Рока, Куба — Совет дўстлиги уюшмасининг раиси, Куба Фанлар академиясининг президенти Сойло Маринельо ҳамда уюшманинг бошқа раҳбарлари ва активлари, Куба Халқлар дўстлиги институтининг директори Адальберто Кинтана Совет Иттифоқидан келган ўртоқларни самимий кутиб олдилар. Учрашувда Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Куба Республикасининг СССРдаги элчиси Северо Агирре қатнашди.

Меҳмонлар пойтахтнинг кенг хиёбонларидан бири Авениде Пасеода жойлашган уюшма биносини кўздан кечирдилар. Бу муҳташам бино революциядан аввал энг бадавлат буржуа оилаларидан бирига қарашли бўлиб, 1969 йилдан бошлаб шу уюшманинг иш маркази бўлиб қолди. Бу ердаги меҳмондўст залларда ва тропик ранг-баранг кўкатларга бурканган боғда кубаликлар Кубага келган совет делегациялари билан, шу ерда ишловчи совет мутахассислари билан системали равишда учрашувлар ўтказиб турадилар, бу ерда совет кинофильмлари мунтазам равишда кўрсатилади, Совет Иттифоқи тўғрисида лекциялар ўтказилади, СССР ва Куба санъат усталарининг биргаликдаги концертлари бўлиб туради. Меҳмонлар рус ва совет авторларининг испан ва рус тиллардаги жуда кўп китоблари сақланаётган уюшма кутубхонасини кўздан кечирдилар.

Заллардан бирида дўстона учрашув бўлди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Совет — Куба дўстлиги жамияти раисининг ўринбосари Г. В. Романов нутқ сўзлади. У Куба — Совет дўстлиги жамиятига КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневдан самимий салом топширди ва халқларимиз ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашда, иш савиясини янада оширишда янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Г. В. Романов СССРдаги Совет — Куба дўстлиги жамиятининг фаолияти тўғрисида, унинг режалари ҳақида гапириб берди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Кубага қилган визити, деб таъкидлади у, халқларимизнинг дўстлигини ва ҳар томонлама алоқаларини янада мустаҳкамлашга ва кенгайтиришга кўп даражада кўмаклашади. Шундай шароитда Совет—Куба дўстлиги жамиятининг ва Куба—Совет дўстлиги уюшмасининг роли алоҳида муҳим аҳамият касб этади.

Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар КПСС Марказий Комитети ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежнев номидан дўстлик уюшмасига Ломоносов номидаги Ленинград чинни заводи усталари ясаган «Москва» гулдонини ва фотоальбомларни совға қилиб топширдилар. Г. В. Романов Ленинград партия ташкилотининг топширувига биноан «Аврора» крейсери тасвирланган гравюрани ва «Ленин Смольнийда» китобини уюшмага туҳфа қилди.

Куба — Совет дўстлиги уюшмасининг раиси Сойло Маринельо жавоб нутқи сўзлади. У уюшмага ташриф буюрганликлари учун меҳмонларга самимий миннатдорчилик билдириб, бу—Совет Иттифоқи билан дўстлик алоқалари қилувчи Кубадаги бирдан-бир уй эмас, деб таъкидлади. Бизда миллион-миллион ана шундай уйлар бор, деди у. Ҳар бир кубаликнинг уйини шундай уй деса бўлади, чунки ҳар бир кубалик совет кишиларининг садоқатли дўстидир.

Уюшма раиси КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Кубага қилган визити тарихий аҳамиятга эга эканлиги тўғрисида гапирди. Сойло Маринельо Куба Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Фидель Кастронинг бу визит революцион орол тарихида мисли бўлмаган энг муҳим визитдир, деган сўзларини эслатиб ўтди. Куба халқи шу кунларда улуғ Совет Иттифоқининг қардош халқига ўзининг қизғин меҳр-муҳаббат ва дўстлик туйғуларини изҳор этди.

Совет Иттифоқидан келган ўртоқлар меҳмоннавоз дўстлик уйидан кетиш олдидан ҳурматли меҳмонлар дафтарига қуйидаги сўзларни ёзиб қўйдилар:

«Куба — Совет дўстлиги уюшмаси кўпқиррали самарали фаолият олиб бормоқда.

Уюшманинг ҳамма аъзоларига қизғин миннатдорчилик билдирамиз ҳамда мамлакатларимиз жамоатчилиги ўртасидаги алоқаларни ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш ва кенгайтиришда, бузилмас Куба — Совет дўстлигини янада мустаҳкамлаш ишида янги катта муваффақиятлар тилаймиз».

ЁРҚИН ИСТИҚБОЛ РЕЖАЛАРИ

Сирдарё область партия конференциясидан

МИРЗАЧЎЛ. У мардлар майдони, жасорат майдонига айланиб кетди. Совет кишиларининг бунёдкорлик кучи, қардош халқларнинг бераётган яқин ёрдами туфайли асрлар бўйи қақраб, сувсираб ётган чанқоқ ерларга сув келтирилиб, ўзлаштирилди. Бунинг натижасида чўл бўстонга айланиб, бободеҳқонга очил дастурхонини тўкиб солди. Партия ва ҳукуматнинг бераётган катта моддий-техника ёрдами туфайли ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланиб, сув иншоотлари қуриш кўлами ривожланиб бормоқда. Бу эса қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини кескин кўпайтиряпти.

КПСС XXIV съезди қарорларини изчил амалга ошираётган Сирдарё меҳнат аҳли тараққиётнинг ойдин йўлига чиқиб олдилар. Бирон кун йўққи, янги меҳнат зафарлари қўлга киритилмаётган бўлсин. Мардлик ва жасорат майдони бўлган Сирдарёнинг азамат меҳнаткашлари партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлигига жавобан халқ хўжалигининг барча соҳаларида катта меҳнат ютуқларини қўлга киритмоқдалар. Тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки уч йили давлат планлари ошириб адо этилди. Партия ташкилотларининг бевосита етакчилигида қўлга киритилган ана шу муваффақиятлар Сирдарё область партия конференциясида қувонч ва фахрланиш билан қайд этилди.

Деҳқончилик маҳсулотларини кўпайтириш учун курашда ўз ишларининг моҳир усталари, ажойиб раҳбар кадрлар, тажрибали механизаторлар кўпайиб боряпти. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Назира Йўлдошева, Жавод Кўчиев, Собиржон Сиддиқов, Қўзибоқар Синдоров каби хўжалик раҳбарларининг номлари бугунги кунда ҳаммага таниш бўлиб кетди. Ёқубжон Раҳмонқулов, Саттор Усмонов ўртоқлар ҳам ташкилотчи, ишчан, тажрибали совхоз директорлари ҳисобланишади.

Пахтачиликни ойдин йўлга чиқариш учун курашда моҳир механизаторлар жонбозлик кўрсатишаётир. Пахтани машиналар ёрдамида теришда областда байроқдор бўлиб қолишган Аҳмаджон Валиев, Тўлан Дадажонов, Оппоғой Рустамова, Николай Комаров, Месут Решетов, Саодат Тоштемирова ва Фармонқул Раҳмонқулов каби механик-ҳайдовчилар мавсумда 400-900 тоннадан пахта териб «зангори кема»лар пахтакорнинг ҳақиқий мададкори эканлигини амалда исбот қилиб кўрсатдилар.

Пахтачилик усталари ҳақида гап кетганда Ворошилов районидаги «Социализм» совхозининг илғор бригада бошлиғи коммунист Мухтор Холматов номини тилга олмасдан бўлмайди. У бошлиқ бригада аъзолари ўтган йили пахта майдонининг ҳар гектаридан 45 центнердан хирмон кўтаришди. Пахтачиликда суяги қотган бу тадбиркор бригада бошлиғи беш йилликнинг ўтган уч йили мобайнида қўлга киритган меҳнат ютуқлари учун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлди. Бригада азаматлари беш йилликнинг тўртинчи йилида ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш юзасидан ўз зиммаларига юксак мажбурият қабул қилдилар.

Қўриқдаги «Фарғона» совхозининг Қудрат Тоғаев, Санақул Шодмонов, Содиқ Исмоилов, Дониёр Эшимов, Валижон Шокиров каби коммунистлар бошқараётган бригадалари пахта ҳосилдорлигини йил сайин ошириб донг таратмоқдалар. Пахтачиликни комплекс механизациялаш борасида улкан тадбирлар амалга оширилмоқда. Ҳозир қўриқ ўлка механизаторларининг иш тажрибаси бутун республикада ўрганилаётир. Ўтган йили область механизаторлари етиштирилган ҳосилнинг асосий қисмини «зангори кема»ларда териб бердилар. 1973 йили пахтачиликни комплекс механизациялаш бўйича ўтказилган республика мусобақасида ғолиб чиқдилар. Область меҳнаткашлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети, касаба союзлари республика Совети ҳамда Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлдилар.

Область меҳнаткашлари халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Муваффақиятлар билан бирга резервлар ҳам кўп. Гап ана шу резервларни қидириб топиб, улардан оқилона фойдалана билишда. Сирдарё областининг коммунистлари ўзларининг бутун диққат-эътибори ва куч-ғайратларини ана шунга қаратганлар. Область партия комитетининг биринчи секретари **Қ. Аҳмедов**нинг конференцияда қилган ҳисобот докладида ва музокараларда қатнашган нотиқларнинг сўзларида ана шу жанговар руҳ ўзининг ёрқин аксини топди.

Саноат социалистик экономиканинг негизидир. Область партия ташкилоти ҳисобот даврида саноат ишлаб чиқаришини ривожлантиришга катта эътибор берди. Ўтган уч йил давомида саноат маҳсулотлари ҳажми 1970 йилдагига қараганда 1,7 баравар кўпайди. Пахта тозалаш, маҳаллий саноат, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш янада ривожланди. Областда химия ва енгил саноат тармоғи вужудга келди. Беш йилликнинг улкан объекти — Сирдарё ГРЭСининг умумий қуввати тобора ортиб бормоқда. Ҳисобот даврида Жиззах пластмасса қувурлари заводининг биринчи навбати, Гулистон тикувчилик фабрикаси, Янгиер асфальт-бетон заводи, бир неча пахта тозалаш заводлари қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Область партия комитети ишчилар синфининг сафини ўстириш ва мустаҳкамлаш масаласига ҳам катта эътибор бермоқда. Ўтган уч йил ичида область турли саноат корхоналарида меҳнат қилаётган ишчилар сони 7 мингтага кўпайди. Саноат ходимлари мусобақаси кенг қулоч ёймоқда. Юзлаб беш йиллик илғорлари, коммунистик меҳнат зарбдорлари етишиб чиқди. Янгиер қурилиш материаллари ва конструкцияси комбинатининг бетончиси Қурбонбеков, Гулистон шаҳар пахта тозалаш заводининг ишчиси Маматова, Боёвут пахта тозалаш заводининг слесари Ионов, Гулистон шаҳар ремонт-механика заводининг токари Чекашкин каби ишчилар тўққизинчи беш йилликни муддатидан олдин бажариш учун кураш олиб бормоқдалар.

Докладчи меҳнатни илмий асосда ташкил этиш соҳасида анчагина ишлар қилинганлигини таъкидлади. Шу туфайли меҳнат унумдорлиги ошиб, маҳсулот таннархи камайиб бормоқда, корхоналарнинг техникавий-иқтисодий кўрсаткичлари яхшиланмоқда. Ҳисобот даврида меҳнат унумдорлигини ошириш плани 105 процент бажарилди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар саноат ва қурилишда қўлга киритилган ютуқларни таъкидлаш билан бирга мавжуд камчиликлар ҳақида ҳам батафсил тўхталиб ўтдилар. Областдаги айрим корхоналар тўла қувват билан ишламаётир. Димитров, Ильич ва Волков пахта тозалаш заводларида қувватларнинг бир қисми ишлатилмай қолишига йўл қўйилмоқда. Гулистон шаҳар қурилиш материаллари комбинатидаги аҳвол бундан ҳам ачинарлидир. Корхона 1969 йилнинг охирларида фойдаланишга топширилган эди. У ўтган тўрт йил мобайнида ўзи учун қилинган харажатларни қоплаш у ёқда турсин, 2 миллион 70 минг сўм зарар келтирган. Корхонада меҳнат интизоми паст. Кадрларнинг қўнимсизлиги юз бермоқда. Ўтган тўрт йил ичида 6 та директор алмашди. Бош инженер ва бухгалтерларнинг ўзгариб туриши одат тусига кириб қолган.

Гулистон шаҳар партия комитети ҳамда 7-трест раҳбарлари комбинатни бундай аҳволдан чиқариш ҳақида жиддий ўйлаб кўришлари ва уни яхшилаш юзасидан кескин чора-тадбирлар белгилашлари лозим.

Музокараларда сўзга чиққан нотиқлар ўз коллективлари эришган меҳнат ютуқлари, оммалашаётган илғор тажрибалар, партиянинг асоси бўлган бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлиги ва ташаббускорлигини ошириш масалалари ҳақида кенг мулоҳаза юритиш билан бирга кўпчиликнинг эътиборини фойдаланилмаётган резерв ва имкониятларга қаратдилар.

— Районимизда пахта ҳосилдорлиги кескин ортиб бормоқда. Сўнгги уч йил мобайнида ҳар гектар ердан олинаётган ҳосил 4 центнерга кўпайди,—деди Ворошилов район партия комитетининг биринчи секретари **Т. Мухсинова**. — Лекин районимиз ерларининг мелиоратив ҳолати ва капитал планлаштириш яхшиланса, шу йилнинг ўзидаёқ ҳосилдорликни 30 центнерга етказиш мумкин. Биз область партия комитети ана шу масалаларни ҳал этишда ёрдам беришини сўраймиз.

— Сирдарё райони областнинг энг юқори ҳосилли зонасига айланиб қолди. Бу — район партия ташкилотлари олиб бораётган катта ташкилотчилик ишларининг самарасидир. Районимиз меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллик юбилейи нишонланадиган йилда ҳар гектар ер ҳисобига 35 центнердан пахта ҳосили кўтариш мажбуриятини олди. Ҳозир бутун ҳаракатимиз ана шу мақсадни амалга оширишга қаратилган. Кейинги йиллар тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, шўр сув қочирилаётган ерларда пахта тез етилмоқда ва ҳосилдорлик юқори бўляпти, — деди район партия комитетининг биринчи секретари **М. Каримов**. Шунинг учун очиқ ва ёпиқ дренажни барпо этиш билан янада жиддий шуғулланишимиз керак.

Оқолтин районидаги Ворошилов номли совхоз механизациялашган бригадасининг бошлиғи **О. Рустамова**, Боёвут район партия комитетининг биринчи секретари **С. Тўхлиев**, Ильич район партия комитетининг биринчи секретари **А. Абдушоҳидов**, шу райондаги «Правда» совхозининг директори **Ё. Раҳмонқулов**, Гулистон районидаги «Коммуна» колхозининг бригада бошлиғи **С. Тоштемирова** ва сўзга чиққан бошқа нотиқлар пахтачиликни комплекс механизациялаш, механизатор кадрларни тарбиялаш, уларнинг малакасини ошириш масаласи устида тўхталдилар.

Сирдарё областида пахтачилик билан бир қаторда чорвачилик ҳам йил сайин равнақ топмоқда. Бу борада амалга оширилаётган ишлар, ҳал этилиши лозим бўлган масалалар доклад ва музокараларда қатнашган нотиқларнинг сўзларида кенг таҳлил этилди. Конференция қатнашчилари Боёвут районидаги А. Руцкий номли совхоз сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мария **Котова**нинг нутқини зўр эътибор билан тингладилар. Донгдор сут соғувчи ўз тажрибасини ўртоқлашиш билан бирга чорвачиликни янада ривожлантириш истиқболлари ҳақида қимматли таклиф ва мулоҳазалар билдирди.

Область меҳнаткашлари олдида бу йил улкан вазифалар турибди. Уни муваффақиятли ҳал этиш ҳар бир меҳнаткашнинг, энг аввало коммунистларнинг жонкуярлиги ва ташаббускорлигига, партия ташкилотларининг тадбиркорлигига боғлиқ. Конференция ишида ана шу масалалар кенг ва атрофлича акс этди. Делегатлар ташкилий-партиявий, партиявий-сиёсий ишларни янада яхшилаш, партия ташкилотларининг иш услубини такомиллаштириш, уларнинг жанговарлиги ва таъсир кучини оширишга эътиборни қаратдилар.

Конференция область партия ташкилотининг ҳисобот давридаги фаолиятини қониқарли деб топди ва беш йилликнинг улкан вазифаларини бажаришга қаратилган қарор қабул қилди.

Сирдарё область партия конференцияси ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** қатнашди ва нутқ сўзлади.

Конференция Сирдарё область партия комитетининг янги составини ва ревизия комиссиясини сайлади.

* * *

Янги сайланган область партия комитетининг ташкилий пленуми бўлиб ўтди. Пленумда **В. А. Хайдуров** область партия комитетининг биринчи секретари, **Р. С. Қосимов** обкомнинг иккинчи секретари, **М. У. Умбетов, И. С. Умаров** обком секретарлари қилиб сайландилар.

Т. УНАБОЕВ,
А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ЯНГИ АППАРАТЛАР ЎРНАТИЛМОҚДА

Андижондаги «Электроаппарат» заводига Польшанинг «Хидомат» фирмасидан учта кўп операцияли автомат аппаратлар келтирилди. Суратда: польшалик мутахассислар Богуслав Голос ва Зигмунд Конашевский корхона ишчиси Тоҳир Сотволдиев билан янги аппарат пультини ўрнатияптилар.

Р. Ашуров фотоси.

◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ

ГТО БОСҚИЧЛАРИ БЎЙЛАБ

● КОЛХОЗ ФИЗКУЛЬТУРАЧИЛАРИ

ҚУВА. Димитров номли колхозда спорт-соғломлаштириш тадбирлари бўйича катта режалар белгиланган. Бу ерда жисмоний тарбия ва спорт комплекси — ГТО нормативларини топширишга алоҳида эътибор берилмоқда. Колхоз марказида кейинги йиллар мобайнида стадион, майдонлар барпо этилди. Спортчилар баскетбол, волейбол, миллий кураш, мерганлик турлари билан шуғулланишлари учун шароитлар муҳайё. Хўжаликнинг 500 дан ортиқ ўғил-қизи «Пахтакор» кўнгилли жамиятининг аъзолари ҳисобланади. Улардан уч юзи ГТО нишонини фахр билан тақиб юришибди. Колхозда ўтказиладиган катта-кичик мусобақалар ўзига хос спорт байрамига айланади. Разрядли спортчилар орасида турли касб эгалари бор. Жумладан, А. Курбонов — бухгалтер, И. Каримов — механизатор, Х. Юсупов — партком секретари. Буларнинг бири волейбол билан шуғулланишни ёқтирса, иккинчиси тош кўтаришга ҳавас қўйган. Ш. Эгамбердиева ва С. Алиева сингари қизлар енгил атлетика бўйича кўпчиликнинг эътиборини қозонишган.

● ЧАНҒИ ОТИШ ГАШТИ

ТОШКЕНТ. Республика пойтахтининг кўпгина ёшлари спорт майдонларини қор қоплаганидан унумли фойдаланмоқдалар. Жумладан, «Старт» спорт клуби аъзолари вақтни бой бермай чанғи отиш пойгаси бўйича ГТО нормативларини топширдилар. Мусобақа учун «Старт» стадиони эрта саҳардан ёшлар билан гавжумлашди. Шаҳарнинг турли ерларидан келган йигит-қизлар ўз чанғиларини шай қилдилар. Мусобақа давомида Чкалов номидаги самолётсозлик заводининг 300 дан зиёд ишчи-хизматчиси чанғи отиш бўйича «Меҳнат ва Ватан мудофаасига тайёр!» жисмоний тарбия комплекси нормативларини топширдилар.

Дастлабки пойга уч километрлик масофага борилди. Бунда завод ёшларидан Бадиқова, Шайхнурова, Байкова мухлислар эътиборини қозондилар. Пардозловчи Антонина Корчагина эса, кўрсатган натижаси билан олқишга сазовор бўлди. У марраға 16 минут 45 секунд вақт сарфлаб, ГТО олтин нишонини қўлга киритди. Вера Матёри билан Люда Обуховалар 2—3-фахрли ўринларни олишди. Ўн километрга ўтказилган пойга ҳам кўпчиликда катта қизиқиш уйғотди. Бу мусобақада нишондор бўлиш йигитларга насиб қилди. Чаққон ёшлардан ўттизи олтин нишонли бўлиб, чанғи отиш гаштини сурдилар.

В. ИВАНОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.10 — Мультфильм. 18.30 — «Доим тайёр!». 19.00 — Комсомол ва мулоҳаза илми. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Ўн минут музика. 19.55 — Ёзувчи ва замон. 20.20 — Қишлоқ хўжалик билимлари университети. 20.50 — «Ахборот». 21.10 — Концерт. 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — Егор Булычов ва бошқалар (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 12.05 — Эрталабки гимнастика машғулотлари. 12.20 — Янгиликлар. 12.30 — Телесеминар. 14.10 — Кинофильм. Ф. И. Тютчев. 18.05 — Янгиликлар. 18.15 — Телефильм. 17.05 — Рус шеърияти саҳифалари. 18.05 — Янгиликлар. 18.15 — Қишлоқ хўжалиги учрашуви. 18.45 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.15 — Болалар учун кўрсатув. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Концерт. 20.30 — Телефильм. 22.00 — ТОШКЕНТ. 22.30 — Балли, қизлар! 23.35 — Спорт кўрсатуви. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ ниндаклари. 19.15 — Телефильм. 19.30 — Сольфеджио. 20.10 — Жаҳон хўжалигининг ва юбилейи. 20.50 — Очилган қўриқ (бадиий фильмнинг 1- серияси).

ХУШХАБАРЛАР

ЧЎПОНЛАР ҲУЗУРИДА

Медикларнинг бир группаси Тахтакўпир районидаги Карл Маркс номли қоракўлчилик совхозининг олис яйловларида чўпонлар ҳузурида бўлишди. Врачлар чўпонлар ва уларнинг оила-аъзоларини профилактик кўрикдан ўтказдилар, медицина маслаҳатлари бердилар.

Қорақалпоғистон АССР Соғлиқни сақлаш министрлиги чорвадорларга хизмат қилиш учун медикларнинг тўртта бригадасини ташкил этди. Бу бригадалар йил бошидан бери чорва қишлови ўтказилаётган Қорақалпоғистоннинг шимолий ва жанубий районларидаги қарийб барча йирик массивларда бўлишди. Чўпонларга медицина хизмати кўрсатиш учун врачларга махсус машина ва самолётлар ажратиб берилди.

МАКТАБЛАР ИСТИҚБОЛИ

Республикамизнинг район марказларида ва совхоз посёлкаларида 110 та ўрта умумий таълим мактаблари қурилиши мўлжалланмоқда. Бу мактаблар жами 60 минг ўқувчига мўлжалланган. Шу йилнинг ўзида эса Ўзбекистон қишлоқ ўқувчиларидан 120 минг киши янги мактабларда ўқийди. Янги мактаблар типовой бўлади.

Қурилаётган ҳар бир совхоз-қишлоқ ўрта мактаби замонавий бўлади. Барча мактаблар электр ва газ билан таъминланади. Уларда ўқитишнинг техникавий воситаларидан кенг фойдаланилади. Мактаб лабораторияларини, кабинетларини, спорт залларини зарур нарсалар билан таъминламоқ учун республикада махсус завод барпо этиш мўлжаллаб қўйилди. (ЎзТАГ).

ЁШЛАР ХОККЕЙ ЎЙНАГАНДА

«Тошкентда хоккей бўлармиш» ёки «Республика пойтахтида муз саройи очилибди» деган гаплар аввалига кўпчилик спорт мухлисларига эриш туюлганди. Қуёшли ўлкада муз устида шайба суриш қандоқ бўларкин, деган ҳаёлга борирлардик. Эндиликда эса, Ўрта Осиёда илк марта ташкил этилган хоккей командаси — «Бинокор» республика спорт шарафини муносиб ҳимоя қилмоқда. Хоккей бўйича спорт мактабида ўнлаб ёшлар шайба суриш сир-асрорларини ўрганмоқдалар. Умуман, хоккей республика спортининг энг оммавий тури ҳисобида тобора ривожланиб бормоқда.

Хоккейчилар сафининг кенгайиб боришида «Олтин шайба» соврини учун ўтказилаётган анъанавий мусобақа айниқса муҳим роль ўйнаяпти. Мазкур кубок — «Пионер Востока» газетаси соврини учун ўтказилган ўтган йилги мусобақада 20 команда иштирок этган эди. Шу кунларда марказий «Юбилей» спорт саройида давом этаётган хоккей ўйинлари болаларда катта қизиқиш уйғотмоқда. 23 январдан старт олган галдаги турнирда 56 команда Бутуниттифоқ мусобақасига ягона йўлланма олиш учун майдонга тушди. Куч синашаётган коллективлар асосан Тошкентдаги маҳалла, кўча ва ЖЭК командалари ҳисобланади. Ўзига хос бу катта мусобақа комсомол ва пионер ташкилотига В. И. Ленин номи берилганининг 50 йиллиги муносабати билан ўтказиляпти.

— Бу йилги мусобақада иштирок этаётган командаларнинг қарийб икки баравар кўплиги айниқса қувонарли, — дейди республика спорт комитетининг футбол-хоккей бўлими бошлиғи Д. Берлин. — Бу, спортнинг хоккей турига ихлосмандлар тобора кўпайиб бораётганидан дарак бериб турибди. Йиллар ўтиши билан бугунги ёшлар орасидан моҳир бинокорчи-хоккейчилар етишиб чиқса, ажабмас. Бундан ташқари турнир давомида ёш хоккейчилар ўйинини кузатиб борамиз ва қобилиятли болаларни спорт мактабига олишга ҳаракат қиламиз.

Мусобақа олимпиада усулида ўтказиляпти. Яъни ютқазган команда ўйиндан чиқаверади. Куч синашувлар турнир иштирокчиларини икки группага бўлган ҳолда давом эттириляпти. Ғолиблар финалда учрашадилар. Ҳозирча саралаш ўйинлари ғолиби номига сазовор бўлган командалар орасида ўтган йилги турнир пешқадами «Оқ олтин» (Октябрь райони) ҳамда Чилонзор райони командаларидан «Комета», «Ураган», «Зорька», Собир Раҳимов районининг «Заря Востока», «Қанотлар», «Юлдузча», Куйбишев районининг «Сирена» коллективлари бор. Тошкент турнирининг ғолиби февраль ойининг ўрталарида маълум бўлади. Ҳозирча кучли ҳисобланаётган командалардан қайси бири Бутуниттифоқ мусобақасига йўлланма олиши ҳам ўшанда ойдинлашади. «Олтин шайба» соврини учун ўтказиладиган катта мусобақа Ярославлда ўтказилади.

Ф. ИСАЕВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 5/II да Князь Игорь, 6/II да Севги тумори, 7/II да Чио-Чио-Сан, 8/II да Тарих тилга кирди, 9/II да Т. Жуманиёзова концерти.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/II да Абу Райҳон Беруний, 6/II да Тарих тилга кирди, 7/II да Парвоз, 8/II да Бой ила хизматчи, 9/II да Шоҳ Эдип.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/II да Ажаб савдолар, 7/II да Ҳижрон, 8/II да Хотинимнинг эри, 9/II да Хонума хоним.

КИНО

Ёмғир ёғди, излар ювилди — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МИР», «ҲАМЗА» (кундуз ва кечқурун).

Шаҳарлар ва йиллар — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Осмон йироқ, ер қаттиқ — «МОСКВА» (10.00, 12.00), «СПУТНИК» (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун).

Севги анатомияси — С. РАҲИМОВ номли, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

А. Н. ОСТРОВСКИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ТЕАТР-РАССОМЧИЛИК ИНСТИТУТИ

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

музика фанлари кафедрасининг мудири (доцент);

кафедра доцентлари — саҳна нутқи, рус адабиёти, актёрлик маҳорати, тасвирий санъат, театршунослик ва вокал.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Г. Лопатин кўчаси, 77-уй, кадрлар бўлими. Телефон 33-44-36.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ ҚУЙИДАГИ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Темир йўл станциялари ва узеллари кафедрасига (доцент), **меҳнатни муҳофаза қилиш, қурилиш конструкциялари жисмоний тарбия ва спорт кафедраларига** (ассистентлар): тиллар кафедрасига («Рус тили» мутахассислиги бўйича) — доцент ва ассистент, **Ўрта Осиё шароитида қум босиш ҳолларига қарши кураш олиб бориш ва йўлларнинг устки тузилиши элементларини текшириш бўйича илмий-тадқиқот лабораториясига** («Қурилиш материаллари, деталлари ва буюмлари мутахассислиги бўйича катта илмий ходим).

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар институт ректори номига қуйидаги адрес бўйича юборилсин: Тошкент шаҳар, д-45, Оборонная кўчаси).

АХБОРОТ
БИЗГА ЁЗАДИЛАР

ГИЛАМЧИЛАР НИЯТИ

НУКУС. Хўжайли районидаги кийим тикиш фабрикасида гилам тўқиш цехининг ташкил этилганига кўп бўлгани йўқ. КПСС Марказий Комитетининг партияга, Совет халқига Мурожаатидан руҳланган цех тўқувчилари белгиловчи йилда 3550 квадрат метр гилам тўқиш мажбуриятини олишган. Бу, пландагидан 150 квадрат метр кўп. Социалистик мусобақа пешқадамлари Ойимжон Сейиджонова, Болтагул Жуманиёзова, Зевар Жумабоева, Жиғагул Рўзимова каби ўнлаб моҳир гиламчилар ана шу ният йўлида астойдил меҳнат қилишяпти. Улар смена нормаларини 190-220 процент бажармоқдалар.

А. НУРИМБЕТОВ.

БЕШ ЙИЛЛИК УЧ ЙИЛДА

АНДИЖОН. Москва районидаги колхозлараро қурилиш бошқармасининг Мадат Орипов бошлиқ бригада қурувчилари 326,9 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажариб беш йиллик планни барвақт адо этдилар.

Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарор қурувчиларни янги зафарларга руҳлантириб юборди. Улар беш йиллик охиригача яна қўшимча 150 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажаришади.

Ж. ҚОРАБОЕВ.

МУСОБАҚА ҚАНОТ ЁЗМОҚДА

НАМАНГАН. Катта Наманган канали қурилишига дастлабки пайтларданоқ чиққанман. Канал қурилишини муддатидан илгари ниҳоясига етказиш ҳар бир каналсозниинг муқаддас бурчи бўлиб қолган. Социалистик мусобақа кун сайин қанот ёзмоқда. Мен беш йилликнинг учинчи йилида 240 ўрнига 290 минг куб метр тупроқ қазиб, «Облводстрой» трестида биринчиликни эгалладим. Мусобақадошларим И. Туляков билан В. Сергеенколарнинг ҳар бири 260-270 минг куб метрдан канал қазиб, меҳнатда юксак унумдорликка эришди. Тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йилида ҳам ҳар биримиз 300-350 минг уб метрдан тупроқ ишлари бажариш мажбуриятини олдик. Ҳозир кунига 450 ўрнига 1100-1200 куб метрдан тупроқ ишлари бажаряпмиз.

О. САТТОРОВ.

* * *

Шунингдек, И. Азимбоев, Қ. Тўраев (Наманган), А. Мўйинов, П. Фаттоҳов (Бухоро), И. Бекмамбетов, Қ. Назаров (Фарғона), Б. Элмуродов, М. Нуруллаева (Қашқадарё), С. Эшжонов, У. Кўчқоров (Тошкент)лар ҳам саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларидан турли хат-хабарлар йўллашган.

БОЛА ҚАЛБИ

Тарбия мавзуида

Эшикдан ўрта бўйли, сочлари жингалак қиз салом бериб кириб келди. Кетидан ўспирин йигит ҳам кўринди.

— Булар болалар кабинетининг активлари, бўш вақтларида бизга кўмаклашиш учун келиб туришади, — уларни таништира бошлади младший лейтенант Муҳаббат Жўраева. Евгения Владимировна Морозова шаҳардаги 33-болалар боғчасида тарбиячи бўлиб ишлайди. Бизда эса штатсиз инспектор, — гапида давом этди у.

Самарқанд шаҳар милиция бўлими ҳузуридаги 1-болалар кабинетида ҳамиша иш қизғин. Болалар кабинетининг Морозовага ўхшаш актив инспекторлари турли оилаларда бўладилар, мактабларга борадилар. Тартиб-интизомни бузадиган, дарсдан пасайиб кетган, ўжар табиат болалар билан суҳбатлашадилар. Уларни тартибга чақирадилар.

Баъзан кабинетга қўни-қўшнилар ўзлари яқиндан билган оилалар болаларининг ҳулқ-атвори устидан шикоят қилиб келишади. Баъзида эса ота-оналарнинг ўзлари болаларини тарбиялашда кўмак сўраб қоладилар. Бундай пайтларда кабинет қошидаги инспекторлар ишга масъулият билан қараб, қўлларидан келганича ёрдамга ошиқадилар.

Гадоевалар оиласидан ташвишли сигнал келди. Оиланинг Рустам ва Даврон исмли фарзандлари ҳеч қаерда ўқимагани устига бирон жойда меҳнат ҳам қилишмас экан. Она эса жисмоний меҳнатга яроқсиз. Бу ишда инспектор Муҳаббат Жўраева катта хизмат кўрсатди. У аввало болалар билан сидқидилдан гаплашди. Уларнинг истагини билишга интилди. 18 яшар Рустамни Ленин номидаги «Красний двигатель» заводига ишга жойлаштиришда елиб-югурди. Давронни бўлса, 8-ҳунар-техника билим юртига кузатиб қўйди. Рустам шогирдликдан разрядли, малакали ишчи бўлиб вояга етди. Даврон билим юртида яхши баҳолар билан ўқияпти. Келгуси йили у ҳам малакали бинокор бўлиб чиқади.

Шурик Азатян ва Чингиз Дагже исмли болаларни меҳнат колониясига жўнатишаётган бир пайтда Муҳаббатхон уларни ўз оталиғида колониядан олиб қолди. Шурик ва Чингизни гоҳ Муҳаббатхоннинг кабинетида, гоҳ уйида кўрардик. Унинг жон куйдириб алланималарни тушунтираётгани, болаларга қўшилиб қувноқ кулаётганининг устидан чиқардик. Муҳаббатхон улар қалбига йўл топди. Эндиликда болалар ўз хатоларини тушуниб етишган ва ҳаётда тўғри йўлга тушиб олишган. Бири слесарь, бошқаси электромонтёр бўлиб ишламоқда.

Улар байрам кунларида биринчи бўлиб Муҳаббат опаларини табриклайдилар, кўргани тез-тез келиб турадилар.

Дарҳақиқат, Самарқанд шаҳридаги 1-болалар кабинетида қилинаётган бундай ажойиб ишларга Муҳаббатхон Жўраеванинг меҳнати кўп сингган. Унинг ташаббуси билан болалар кабинети яхшилаб жиҳозланди. Штатсиз инспекторлар ва комсомол отрядларидан кабинетда ҳамиша навбатчилар ҳозиру-нозир. Кабинет назоратидаги болалар билан эса ҳар ойда икки марта учрашув ўтказилади, суҳбатлар олиб борилади.

Старший лейтенант Зарифа Шахобовна Темирбўлатова раҳбарлик қилаётган шаҳардаги 2-болалар кабинетида ҳам ишлар худди шундай намунали йўлга қўйилган.

— Бизнинг бурчимиз, — деб ҳикоя қилади Зарифа Шохобовна, — балоғатга етмаган болалар орасида ишлаш, улар билан тил топиш, уларни йўлга солиш, ёмон ўқиб синфда қолиш хавфи бор болаларни тартибга чақириш, ота-оналари билан маслаҳатлашиб, уларни тарбиялашда ҳамкор бўлиб иш тутишдир. Мен шу болалар кабинетида 1961 йилдан бери хизмат қиламан. Кабинетимиз Самарқанд темир йўл станцияси ёнида жойлашган. Пахта тозалаш, консерва заводлари, чой қадоқлаш фабрикаси, 5-ун-тегирмон комбинати, темир йўл техникуми, хотин-қизлар билим юрти, ўнлаб ўрта мактаблар, турли савдо базалари ва кўпгина муассаса ва ташкилотлар, маҳаллалар бизнинг территориямизда. Болалар кабинети ходимлари бу жойларда тез-тез бўлиб турадилар.

Бир куни ун-тегирмон комбинатидаги ишчи аёллардан бирининг енгил табиатли эканлиги ҳақида гап очилиб қолди. Биз шу аёлнинг тақдири билан қизиқа бошладик. Унинг қарамоғида 6 ўғли ва бир қизи бор экан. Болаларининг тарбияси кўнгилдагидек эмас. Она эса болаларидан нолийди. Болалари бўлса онасидан. Кўринишдан аҳвол оғир. Албатта, бундай вазиятда даставвал онани тарбиялаш керак. Ишни шундан бошладик. Осон бўлмади. Лекин натижаси ҳам чакки эмас. Биз — 2-болалар кабинети ходимлари ғурур билан шуни айта оламизки, тарқалиб, барбод бўлиб бораётган бир оилани сақлаб қолдик. Ҳозир бу оила ҳақида фақат яхши гап айтиш мумкин.

43-мактабнинг таълим-тарбия ишлари бўйича директор ўринбосари М. С. Тираткина, 48-мактабнинг илмий бўлим мудири Б. Шапанина, область физкультура ва спорт комитетининг инструктори С. Ҳамроев каби 15 штатсиз инспектор ҳам болаларни тарбиялашдек олижаноб ишда сидқидилдан меҳнат қилмоқдалар.

Самарқанд шаҳрида 6 та болалар кабинети ишлаб турибди. Уларга ишчан, билимдон ва болалар дунёсини чуқур биладиган кишилар раҳбар—инспектор қилиб тайинланган. Кўплаб комсомол, касаба союз ташкилотларидан, мактаб ва муассасалардан жамоатчи инспекторлар жалб этилган. Болалар кабинетлари ҳузурида 3 та комсомол отрядлари ташкил этилиб, уларда 63 комсомол активи фаолият кўрсатмоқда. Болалар кабинетлари ўзларининг бу муҳим ишларида жамоатчиликка суяниб жуда тўғри йўл тутишяпти.

Болалар — келажагимиз. Келажак кишисини тарбиялаш эса — ҳамманинг вазифаси.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МУСОБАҚАЛАР ОЛАМИДА

◆ **ХОККЕЙ.** Мамлакат биринчилиги учун куч синашаётган Тошкентнинг «Бинокор» командаси навбатдаги сафардан қайтди. Бинокорчилар охирги ўйинни Хабаровскда маҳаллий армиячилар билан ўтказишди. Биринчи ўйинда майдон эгалари 4:1 ҳисобида ғалабага эришдилар. Такрорий ўйинда эса, бинокорчилар уюшқоқлик билан 9:4 ҳисобида муваффақият қозондилар. «Бинокор» бугунгача 30 ўйин ўтказди. Ўйинлар жадвалида 5-ўринни эгаллаб турибди. Унинг ҳисобида 36 очко бор. Энди бинокорчилар чемпионат пешқадами «Звезда» коллективини ўз майдонида қабул қилади.

◆ **ШАХМАТ.** Жаҳон тожи учун даъвогарлар курашида яна бир ярим финалчи аниқланди. А. Карпов рақиби Л. Полугаевскийни саккизинчи ўйинда ютиб, ярим финалга чиқди. Энди у Б. Спасский билан учрашади.

◆ **ФУТБОЛ.** Мамлакат кубоги — биллур соврин учун курашувчи командалар ўртасида қуръа ташланди. Қуръа ташлашда ўтган йилнинг «Байроқ шарафи» совриндори киевлик динамочиларга тўғридан-тўғри чорак финалда ўйнаш имконияти яратилди. Шунингдек, кучли командалардан «Арарат» ҳамда Киевнинг «Динамо» коллективларини финалгача ўзаро учрашмасликлари ҳисобга олинди. Шундай қилиб 1/16 финалда қуйидаги командалар беллашадилар: «Текстильшчик» (Иваново) — «Звезда» (Пермь) учрашувининг ғолиби москвалик спартакчилар билан куч синашади. «Металлург» (Запорожье) — «Торпедо» (М), «Кузбасс» (Кемерово) — «Таврия» (Симферополь) ўйини ғолиби «Қайрат» билан майдонга тушади. «Динамо» (Мн) — «Заря», «Торпедо» (Кутаиси) — «Шинник» (Ярославль) учрашуви ғолиби «Арарат» билан ўйнайди. «Нефтчи» — «Пахтакор», «Шахтёр» (Донецк) — «Локомотив» (М), «Карпат» — СКА (Р), «Строитель» (Ашхобод) — «Спартак» (Нальчик) ғолиби билан ЦСКА, «Крилья Советов» ва «Спартак» (Оржоникидзе) ғолиби билан «Днепр», «Нистру» — «Черноморец», «Помир» ва «Уралмаш» (Свердловск) учрашуви ғолиби тбилисилик динамочилар билан, «Металлург» (Липецк) — «Динамо» (М), «Кубань» (Краснодар) — «Спартак» (Ивано-Франковск) ғолиби билан «Зенит». Дастлабки ўйин 6 мартга мўлжалланган. 1/16 финал 14 ва 18 март кунлари, 1/8 финал 6 апрель ва 6 май, чорак финал 27 май ва 4 июнда, ярим финал 27 июнь ва 5 июлда, ниҳоят финал 10 августда бўлади.

АФСОНА ВА ҲАҚИҚАТ

ИЗҚУВАР ИЗИДАН

Ўзбек китобхонига америкалик адиб Фенимор Купер асарлари яхши таниш. Унинг «Сўнгги моҳикан», «Чингачгук — Катта илон» каби машҳур асарлари ўзбек тилига таржима этилиб, тезда тарқалиб кетди. Ёзувчининг, шунингдек «Изқувар», «Уста овчи» каби ажойиб романлари ҳам бор. Бу асарларнинг ҳаммасида асосий қаҳрамон «Кўн пайпоқ», «Изқувар», «Узун карабин» каби ҳинди қабилаларига хос бўлган лақаблар билан аталадиган Натти Бумпо исмли кишидир.

Америка ўрмонлари ва чангалзорларини беш қўлдай биладиган, бир неча ҳинди қабилалари тили ҳамда урф-одатларини яхши ўрганган, уларни оқ танли босқинчилар ҳуружларидан сақлашга интилувчи Натти Бумпо аслида ким бўлган?

Унинг асл исми Даниэль Бун бўлиб, 1734 йилда туғилган. Ўн икки ёшидаёқ у Пенсильваниядаги ота-онасининг фермасига туташиб кетган бепоён чангалзор ўрмонларда эрта-ю кеч йўқ бўлиб кетар, хилма-хил милтиқларда нишонни аниқ олишни ўрганиб олган эди. У алифбени турли-туман ҳайвонлар изини билиб олишдан бошлаган. Ҳинди қабилаларининг афсоналари эса унинг асосий китоби бўлган.

Даниэль вояга етгач, гоҳ овчи, гоҳ савдогар, гоҳ йўл бошловчи изқувар сифатида ёввойи Американи кезиб чиқади. 1779 йилда қариндошлари билан бирга ўрмонда кетаётганида ҳинди қабилаларидан бирининг қўлига тушиб қолади ва ёлғиз ўзи қочиб, омон қолади. Шундан сўнг у якка ўзи икки йил давомида бутун Америка ўрмонларини кезиб чиқади. Оти ҳамда бир ити унинг ягона ҳамроҳлари эди.

Орадан олти йил ўтгач, Даниэль Бун бир мунча вақт йирик савдо кампанияларидан бирига ишга киради ҳамда Кентукки штатида инглизлар колонияси ва қўрғон барпо қилишда қатнашади. Кўп ўтмай ўтроқ ҳаёт унинг жонига тегади ва у 1778 йилда бир неча кишилик отряд билан туз кони топиш ниятида йўлга чиқади. Бу экспедиция узоққа чўзилмайди. 15 кундан сўнг унинг ҳамма аъзолари ҳиндилар томонида асир олинади. Вақти келиб, ҳаммалари пул эвазига қутқариб олинадилар. Аммо ҳиндилар Даниэлни қўйиб юбормайдилар, негаки катта тажрибаси ва билимдонлиги ўзаро курашларда жуда қўл келиши аён эди. Машҳур изқувар ва тенги йўқ овчи бўлмиш Даниэль қабила бошлиқларининг зўр ҳурматига сазовор эди, улар бир-бирлари билан «оқ танлилар йўлбошловчисини» қўлга киритиш ниятида курашардилар. Ниҳоят, катта бир қабиланинг бошлиғи Чилликот Даниэлни ўзига ўғил қилиб олади ҳамда унга «Қора балиқ» деган лақаб қўяди.

Ҳиндилар уни ҳар қанча ардоқламасинлар, Даниэль Бун ўз уйи, бола-чақалари, дўстлари ҳақида кўп ўйлар ва тутқинликдан қочиб кетиш хаёли билан яшарди. Ниҳоят, у ҳиндилар бир вақтлар ўзи қурган оқ танлилар қўрғонига ҳужум қилиш режасини тузаётганликларини билиб қолиб, асирликдан қутилиш режасини тузади. Ҳиндилар ҳужуми пайтида улар қўлидан қочиб, ўрмонда яшириниб юради ва орадан беш кун ўтгач, қўрғонга етиб келади. Аммо, қўрғонда турган гарнизон уни нохушлик билан қарши олади. Ҳамма уни аллақачонлар ҳиндилар қўлида ўлиб кетган, деб ҳисоблар, хотини ҳам уни узоқ кутиб, атиги бир неча кун аввал қўрғондан чиқиб кетган экан.

Асирликдаги йиллар, жанг ва ов машаққатларида орттирилгач яралар бора-бора Даниэль Бунни энди хотиржам ҳаёт қуришга мажбур қилади. 1792 йили у 58 ёшида ўз фермасига қайтиб келади. Шундан сўнг у фақат бир марта фермасини тарк этади: 1813 йили хотини вафот этгач, уни кўмиш учун Миссурига боради. Орадан етти йил ўтгач, унинг ўзи ҳам шу Миссури дарёси бўйида дафн қилинади.

Ҳаётининг ўзи ажойиб саргузашт романни эслатадиган Даниэль Бун ҳақида кўплаб афсоналар яратилган. У кечирган ҳаётнинг айрим лавҳалари кейинчалик Фенимор Купер романлари учун асос бўлган.

И. СУЛТОНОВ.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг кабель ва радиорелели магистралларининг техник эксплуатация бошқармаси телевизион узаткичлар цехининг бошлиғи

Эркин Шокирович БОЙМАТОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон ССР «Главнефтеснабсбит» коллективи «Главнефтеснабсбит» бошлиғининг ўринбосари, бош инженер Я. Т. Мўминовга онаси

Пошшахон БОЛТАБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ. Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача